

RoBOGCop

- Et kvalitativt studie af nye betjentes tilgang til politifaget

Mathias Kaae Jensen. Gruppe 14

4. semester 2015. Kandidatuddannelsen i Kriminologi. Aalborg Universitet

Vejleder: Lotte Bloksgaard

Antal ord: 26994

Abstract:

This study takes a look at the Danish police and a wish from the top of the organization to create a new type of police officer, by changing the education of police officers to a bachelor degree. The study revolves around two kinds of approaches to police work, one that resembles the wanted new approach by being practical-intellectual and one that resembles what is seen more as a traditional police approach by being mechanical-intuitive. The study is based on qualitative interviews with new police officers who are currently interns. The goal has been to determine how the new police officers themselves approaches the job after first receiving training at the police academy and now being out on the streets. Does it give them another approach to the job that they know the theory behind crime or are their colleagues the biggest influence on them as police literature suggest?

Indhold

Kapitel 1 - Indledning	3
1.1 Ønsket om et mere analytisk og strategisk politi	3
1.11 Visionsudvalget	3
1.12 Professionsbachelor i Politivirksomhed	4
1.2 Forestillinger om politiet	7
1.3 Mellem ønsker og forestillinger	11
1.4 Praktisk-intellektuel og mekanisk-intuitiv tilgang	12
1.5 Problemformulering	13
Kapitel 2 - Teori	14
2.1 Formel og uformel organisation	14
2.2 Socialisering ind i politiet	16
2.3 Traditionel politikultur	19
Kapitel 3 - Metode	23
3.1 Casestudie	23
3.2 Interview som metode	24
3.21 Min påvirkning på feltet	25
3.3 Adgang til feltet	26
3.4 Interview, rekruttering og deltagere	28
3.5 Videnskabsteoretisk grundlag	29
3.6 Operationalisering	31
3.7 Observation – et mindre supplement	32
3.8 Genraliserbarhed	33
Kapitel 4 - Analyse	36
4.1 Analysestrategi	36
4.2 Analyse	37
4.3 Den praktisk-intellektuelle tilgang	38
4.31 Skole vs. ”virkeligheden”	38
4.32 Anvendelig viden	42
4.33 Mindre anvendelig viden	45
4.4 Mekanisk-intuitivt	47

4.41 Gammel uddannelse, gamle kolleger og gammel kultur	47
4.42 Frygten for ikke at være god nok.....	50
4.43 Hvem bliver betjente?	52
4.5 Imellem praktisk-intellektuelt og mekanisk-intuitivt.....	55
4.51 En dominerende tilgang?	55
4.52 I spændet mellem det praktisk-intellektuelle og det mekanisk-intuitive.....	57
4.53 Forandring i fremtiden	59
4.6 Hvad er årsagen?	61
Kapitel 5 – Konklusion.....	64
Litteratur.....	66

Kapitel 1 - Indledning

Dette speciale omhandler nye betjentes syn på politiarbejde. Dette er en central brik i det danske politis ønske om at skabe et mere analytisk og strategisk politi, hvor ændringen af politiuddannelsen til at blive en professionsbachelor skal skabe en ny type politibetjente, der i højere grad kan arbejde strategisk og analytisk. Først vil den officielle politiorganisations ønske for fremtidens politi blive fremlagt, herefter vil det eksisterende syn på politiet blive fremlagt. Dette leder til problemformuleringen, hvorefter den relevante teori præsenteres. Derefter argumenteres for valget af metoder til empiriindsamling samt behandlingen af denne empiri. Slutteligt analyseres empirien med udgangspunkt i det allerede beskrevne teori, men med yderligere teori trukket ind, hvor det er fundet relevant og endelig opsummeres specialets pointer i konklusionen.

1.1 Ønsket om et mere analytisk og strategisk politi

I det danske politi har der de seneste år været et øget fokus på at følge med tiden og være forberedt på og rustet til at håndtere nye og mere komplekse kriminalitetstyper. Der er et ønske om, at politiet bliver mere service orienterede, mere innovative i løsningen af deres daglige opgaver og møder borgerne på nye og mere samarbejdsorienterede måder. Samtidig er der opstået et øget pres på politiet, i forhold til at opfylde politiske mål og samtidig arbejde med færre ressourcer (Politi & Anklagemyndigheden 2011:4). Disse ønsker om at følge med tiden var også baggrunden for nedsættelsen af Visionsudvalget.

1.11 Visionsudvalget

Visionsudvalget blev nedsat med det formål at finde frem til, hvordan dansk politi kunne leve op til målsætningerne for fremtiden. I 2005 kom Visionsudvalget med deres rapport, der indeholdt forslag til, hvordan det danske politi kunne fornyes. Overordnet er fokus på borgernes forventninger, fremtidens udfordringer, kerneopgaver, bedre sammenhæng i politiet, modernisering af ledelse og personalepolitik, ny teknologi, og endelig, hvordan man skal implementere disse elementer. Derudover nævnes også politiets uddannelse. Det nævnes, at lederne i politiet bør blive bedre uddannet, således at deres uddannelsesniveau i højere grad afspejler niveauet på samfundsplan mere generelt, da lederne i politiet ikke tidligere har haft så højt et uddannelsesniveau som ledere i det omkringliggende samfund (Visionsudvalget 2005:24). Politiets grunduddannelse nævnes også som et område, hvor niveauet bør hæves. I den hensigt nævnes det, at politiets grunduddannelse i højere

grad end, hvad tilfældet var tidligere, burde ligne det etablerede uddannelsessystem, for derved at forbedre mulighederne for videreuddannelse og generelt øge det faglige niveau i politiet (Visionsudvalget 2005:25).

En del af argumentationen for at forny politiets uddannelse er, at man i fremtiden forventer at have behov for flere specialister for at kunne løse de opgaver, der stilles krav om, at politiet skal løse (Visionsudvalget 2005:51). Blandt de forventede opgaver er mere grænseoverskridende kriminalitet, hvilket øger kravene til betjentenes sprogkunderskaber, samt håndtering af psykisk syge, hvor man ønsker at bevæge sig væk fra den fysiske magtanvendelse, der tidligere har været politiets løsning i for mange konfrontationer med denne gruppe (Visionsudvalget 2005:68).

Tanken med at ændre politiets grunduddannelse, er ikke kun et spørgsmål om, at man med mere uddannelse kan skabe bedre medarbejdere. Der er også en forhåbning om, at man ved at skabe en politiuddannelse, der ligner andre uddannelser, kan skabe et miljø, der i højere grad minder om det regulære erhvervsliv. På den måde, vil lederne i politiet bedre kunne lære af ledere på andre områder og drage nytte af generelle ledelseserfaringer (Visionsudvalget 2005:152). En Gallup-undersøgelse peger også på, at medarbejdere i politiet, i 2005, selv mente, at mulighederne til videreuddannelse er for dårlige i politiet (Visionsudvalget 2005:178).

Visionsudvalgets anbefaling til politiuddannelsen er, at man ser på den norske model, og laver den om til en professionsbachelor. Derudover anbefales det, at videreuddannelse også i højere grad overgår til eksternt regi, eksempelvis med en masteruddannelse (Visionsudvalget 2005:179). Begge disse anbefalinger ender med at blive fulgt. Politiuddannelsen søger således om akkreditering til at kunne udbyde politiuddannelsen som en professionsbachelor. I 2013 modtager politiskolen deres akkreditering og dermed tilladelse til at kunne udbyde en professionsbachelor uddannelse i politivirksomhed (Danmarks Evalueringsinstitut 2013). Det første hold bachelorer i politividenskab påbegyndte dog deres uddannelse allerede i 2011 (Kejser 2013).

1.12 Professionsbachelor i Politivirksomhed

I dette afsnit vil studieordningen for politiuddannelsen blive gennemgået, med fokus på de analytiske og teoretiske elementer. Der vil ikke komme nogen vurdering af, hvordan uddannelsen er blevet ændret efter at være blevet en professionsbachelor, da det væsentlige er, hvordan uddannelsen tager sig ud i dag. Der tages det forbehold at, hvordan en uddannelse er i sin, dag til

dag, praksis formentlig sjældent er helt synonymt med, hvordan uddannelsen beskrives i studieordningen, ikke desto mindre er studieordningen det bedste kig ind i uddannelsen, uden selv at skulle igennem den. Derudover er studieordningen et billede på det væsentlige i denne sammenhæng, nemlig, hvad ledelsens forhåbning med uddannelsen er, altså de overordnede mål.

Noget af det første man møder i studieordningen er kravene til ansøgere. Hvor man på den gamle politiuddannelse havde et ønske om, at ansøgerne havde en håndværksmæssig baggrund, så er kravet i dag, at ansøgerne har en gymnasieuddannelse. Hvis man er erhvervsuddannet skal man gerne have suppleret med en HF-eksamen. Andre ansøgere skal have faglige kompetencer, der kan sidestilles med disse krav (Politiskolen 2015:5).

Som uddannelsens formål er det angivet, helt overordnet, at der skal gives teoretiske og praktiske færdigheder. I første omgang forklares det ikke yderligere, hvad der lægges i dette. Det, der dog uddybes er at man som politibetjent skal ”*Kunne analysere, vurdere og reflektere over politimæssige problemstillinger og udvikle sit professionelle virkefelt*”. Derudover er det selvstændigt nævnt, at man skal kunne samarbejde med både borgere og andre aktører, samt at man skal kunne vurdere sit eget behov for meruddannelse (Politiskolen 2015:6). Der er således en forventning om, at den enkelte betjent kan se på politifaget med et reflekterende blik, både i forhold til faget som helhed og til sin egen praksis. Yderligere skal de selv kunne se deres eget behov for videreuddannelse.

Formålet med uddannelsen er beskrevet som værende at give de nye betjente de færdigheder, evner og den viden, der er nødvendig for, at de kan udføre deres job i overensstemmelse med politilovens §2, hvilket blandet andet omhandler at forebygge kriminalitet, afværge kriminalitet og bringe kriminelle forhold til ophør (Justitsministeriet 2015a). Ud over de meget grundlæggende formål med uddannelsen står det beskrevet at de nye betjente herudover skal:

” - *Kunne indgå i samarbejde og konstruktiv dialog med borgere, kolleger, andre faggrupper og organisationer samt have den fornødne selvindsigt og viden om egne kompetencer, adfærd, signaler og personligt ansvar i forbindelse med udførelse af politiets arbejdsopgaver.*

- *Have udviklet evnen til fortsat læring med henblik på at fortsætte teoretisk og praktisk kompetencegivende efter- og videreuddannelse*” (Politiskolen 2015:6).

Ud over det der normalt ses som det helt almindelige politiarbejde skal de nye betjente altså kunne reflektere over deres eget fag og have en god evne til at kunne samarbejde med andre aktører, uanset hvem der er tale om. Derudover skal de være åbne for en kontinuerlig læringsproces. Der er

således en forventning, der ikke yderligere uddybes i studieordningen, til at de nye betjente skal kunne håndhæve politilovens §2 når de er uddannede, men yderligere forventes de at have evner, der ligger ud over det, der beskrives i politiloven. Forventningerne til de nye betjente er således mange og meget ukonkret beskrevne.

I studieordningen er også beskrevet den kompetenceprofil, der forventes af en politibetjent. Heriblandt er der en del elementer, der knytter sig til det meget praktiske og daglige politiarbejde som, at man skal kunne udføre almindeligt patruljearbejde, hvad det end dækker over, skrive rapporter, visitere sager, efterforske og bruge magt når det er nødvendigt. Det er også beskrevet at man skal kunne:

”Vurdere, begrunde og udvikle egen praksis med udgangspunkt i professionens videnskabelige og metodiske grundlag samt identificere egne læringsbehov. Forholde sig fagligt og personligt til professionsetiske dilemmaer og kunne begrunde egen stillingtagen og etiske holdning. Fortsætte en teoretisk og praktisk kompetencegivende videreuddannelse” (Politiskolen 2015:6-7)

Dette illustrerer en forventning om, at betjente ikke bare kan udføre det, der normalt ses som det almindelige politiarbejde, men også kan se professionen og deres egen praksis i et større perspektiv, hvor de reflekterer over, både de etiske problemstillinger og det grundlag jobbet eksisterer på. Yderligere er der en forventning om, at betjentene forbedrer sig i deres job, ikke kun praktisk, men også teoretisk. Dette ses blandt andet ved et af de faglige mål, hvor der er en forventning om at den enkelte betjent kan:

”Beskrive metoder af relevans for kvalitets- og udviklingsarbejde inden for professionen og reflektere over muligheder og barrierer, der knytter sig til implementering af resultater fra forsknings- og udviklingsarbejde i professionens praksis (Politiskolen 2015:8)”.

Forventningerne til betjentene, efter uddannelsen er blevet ændret, er altså, mindst, todelt. På den ene side er der forventningerne til betjenes praktiske kunnen, som at de skal kunne skyde træfsikkert og føre en patruljevogn på betrykkende vis (Politiskolen 2015:31). På den anden side er der forventningerne til betjenes teoretiske viden om kriminalitetsbekæmpelse og politividenskab mere generelt. Hvilken af disse dele af politiarbejdet betjente har mest fokus på varierer formentlig en del fra person til person. Det interessante i dette speciale er, at der kan være en diskrepans, hvor den teoretiske og akademiske tilgang er den ene side af politiet, hvad der findes på den anden side vil blive præsenteret herunder.

1.2 Forestillinger om politiet

En ting er politiske eller organisatoriske visioner for et givent felt, noget andet er feltets eget liv, repræsenteret ved den offentlige holdning og forventning til dette felt. Forventningerne til et felt er ikke nødvendigvis og behøves på ingen måde at være en modsætning til visionerne for feltet, men ofte vil visioner, qua definitionen på disse, handle om ændringer inden for et felt. Forventningerne til et felt ses i dette tilfælde som det syn den brede befolkning har på et felt. Det gælder den måde vi forestiller os, at ting foregår på, inden for et givent område, hvordan vi forestiller os det er at være en del af en bestemt gruppe eller lignende forventninger, der repræsenterer en dominerende diskurs om et givent felt (Fairclough 2003:124). Når det nævnes, at visionerne for et felt ikke nødvendigvis afviger fra forventningerne til feltet, så er dette et udtryk for, at der kan være felter, hvor den dominerende diskurs afviger i høj grad fra de faktiske forhold inden for feltet og således kan visioner og forventninger stemme bedre overens med end med de faktiske forhold. Når det kommer til politiet så er visionerne blevet præsenteret ovenfor, men forventningerne til faget virker til at være nogle andre, hvilket vil blive belyst her.

Forventningerne til politifaget kan belyses på flere måder, da der på sin vis er flere grader af forventning alt efter, hvordan man placerer sig i forhold til faget. Der er den brede befolkning og deres tanker om faget og så er der den gruppe, der her er de mest interessant, som er dem, der ønsker selv at blive en del af politiet, de politistuderende. Det syn på politiet, der findes i den brede befolkning er interessant i denne sammenhæng fordi dem, der søger ind til politiet, har været eksponeret for de samme indtryk som den brede befolkning. Derfor vil jeg her se på noget af det, der kan formodes at have påvirket både baggrunden for at søge ind til, og synet på, politiet. I første omgang finder jeg det interessant at se på danskernes TV-vaner. Når der ses på hvad danskerne ser på TV, så ses det, at forskellige programmer, der omhandler kriminalstof, er utroligt populære. Denne popularitet ses blandt andet ved, at et program som Station 2, på TV2, der har kørt siden 1993, i gennemsnit har omkring 800.000 seere per afsnit (MediaWatch 2015). Station 2 befinder sig i dag stadig på top 10 over de mest sete programmer på TV2 (Gallup 2015). Det er dog ikke kun på TV2, at kriminalprogrammer er populære, også på Kanal 5 er deres kriminalmagasin, Politijagt, blandt de mest sete programmer (Producent Foreningen 2015). Danskerne er generelt utroligt glade for kriminalstof når de sætter sig til TVet og her er med vilje ikke medtaget de mange krimiserier, der også præger det danske skærbillede, da det interessante er, hvordan programmer med et dokumentarisk format fremstiller politiet og derved kan skabe et bestemt billede af, hvad faget

indebærer. At dette billede ikke er et medie, der skaber om politiet uden om politiet, men i samarbejde med politiet ses blandt andet ved præsentationen af TV2s nyeste program om politiet; ”Politiskolen”. I præsentations videoen for dette program vises de følgende scener: 1) En demonstration, 2) Der tages fingeraftryk, 3) Et trafikuheld, 4) Nye betjente får uniform på, 5) Der skydes med maskinpistol, 6) Der øves indtrængning, 7) Der skydes med maskinpistol, 8) De nye betjente får udleveret politilegitimation, 9) På skydebanen (Freeport Film 2015). Der er blot tale om en præsentation af programmet, men med den hurtige klipning mellem de forskellige scener kunne der måske have været plads til et enkelt klip, hvor de politistuderende befinder sig i et klasselokale.

Denne fremstilling af politiet i et særligt lys er også omdrejningspunktet i en artikel af professor i kriminologi, Robert Reiner, ”Mystifying the Police: the Media Presentation of Policing. Heri gennemgår Reiner det forhold medier og politiet historisk har haft i England, hvor politiet har fået god offentlig omtale i bytte for gode historier til pressen (Reiner 2000:138-139). Det billede, der dannes af politiet, i medierne, er således baseret på et samarbejde mellem de to parter, hvilket påvirker fremstillingen for at bevare det gode samarbejde. Yderligere belyser Reiner, hvordan mængden af TV-programmer, der indeholder en fremstilling af politiet, er steget siden 1970’erne, men det påpeges også at interessen for politiet altid har været der, både faktuelle og fiktive fremstillinger. Disse fremstillinger forvrider ofte billedet af politiet, enten til det mere positive eller det mere negative (Reiner 2000:143). Det billede, der tegnes af politiet på den positive side, som man må forvente kommende betjente i overvejende grad vil tilhøre, er et billede af politiet som værende ”den tynde blå linje”, der står mellem orden og kaos (Reiner 2000:140). Dette billede er det, der også præsenteres i de danske kriminalprogrammer og som Reiner finder præsenteret i fiktionens fremstilling af politiet, hvor han finder tolv idealtypiske fremstillinger. Her minder den danske fremstilling meget om den fremstilling Reiner finder i England som han kalder ”community police”, hvor fokus er på den almindelige betjent, der kæmper for at opretholde loven overfor mindre lovovertrædelser, hvor moral og sociale bånd er det betjentene primært væbner sig med for at opretholde loven (Reiner 2000:153). Om det er billedet af politiet som moralens vogtere og linjen mellem orden og kaos eller et mere negativt et af slagsen, så er Reiners pointe at fremstillingen af politiet oftest er vinklet, baseret på afsenderens dagsorden. Dette gør at mediefremstillingen af politiet enten er meget negativ eller meget positiv. Denne polarisering af fremstillingen af politiet baserer sig på mediernes evne og behov for at finde de gode historier. Dette påvirker også den fremstilling af politiet vi ser når politiet samarbejder med medierne, der er det de ting, der sælger der vises frem, hvilket medvirker til at skabe det særlige billede af politiet (Reiner 2000:142). I

relation til eksemplet oven for kan man sige at et program, der omhandler de der nævnte, ni punkter, giver flere seere end et program, der reklameres for ved at vise scener fra et klasselokale.

At medierne har en bestemt fremstilling af et område, der måske ikke stemmer overens med virkeligheden, er ikke umiddelbart noget særligt for politiet. De fleste har en forestilling om, at medierne er til for at sælge aviser, online-adgang eller skaffe seere og derfor bliver der skruet op for action niveauet og komplicerede problemstillinger gøres mere spiselige. Derfor er det meget naturligt, at der, i medierne, sælges et særligt syn på politiet, der sandsynligvis påvirker synet på politiet i et vist omfang. Det er dog ikke bare medierne, der sælger et særligt syn på politiet, det gør politiet til dels også selv.

Hvis man ser på politiskolens brochure, med navnet ”Bliv politibetjent”, så er forsideskriften ”*Du ved aldrig, hvad der sker om 2 minutter – Men du ved, at du og din makker kommer til at gøre en forskel*” (Politiskolen 2015b:1). Det første, der præsenteres i denne brochure, for personer, der ønsker at blive politibetjente, er et løfte om en spændende og uforudsigelig hverdag. Samtidig lægges der vægt på, at man har en makker, som er den man afhænger af, i forhold til at gøre en forskel. Det er altså både uforudsigeligheden og vigtigheden af ens makker, der fremhæves på forsiden, som de punkter, der skal fange læseren og markedsføre politiet som arbejdsplads. Længere inde i brochuren findes overskriften ”*Efter 8 måneder kommer du på din første patrulje*”. Herunder fremgår det at ”*allerede efter 8 måneder kommer du til at afprøve teorierne i praksis*” og at ”*det er i patruljevognen, du virkelig kommer til at værdsætte det særlige forhold mellem dig og din makker*” (Politiskolen 2015b:8). Fokus er her på, at man forholdsvis hurtigt kommer væk fra skolen og får lov at komme ud og prøve at være ”rigtig” betjent. Det nævnes, at det er på gaden man lærer det særlige forhold mellem en selv og sin makker og i sidste ende, hvordan man er politibetjent.

I politiets brochure fremhæver de generelt, at jobbet både byder på spænding og at det er krævende, hvilket er direkte nævnt med det meste af en side, hvor der står ”*Et af de mest udfordrende job du kan drømme om – og et af de sværeste*” (Politiskolen 2015b:3). Denne del af jobbet og de dertilhørende høje krav virker til at være en vigtig pointe for politiskolen at fremhæve i deres hvervemateriale, siden det nævnes så meget i brochuren. Det er med til at gøre politijobbet til noget særligt og til at tiltrække en bestemt gruppe. Som en del af det med at tiltrække en bestemt gruppe fremgår det også flere steder i brochuren, at man skal have lysten til at hjælpe andre mennesker og at man skal være en særlig type, med en høj grad af empati (Politiskolen 2015b:5+11). Det sidste element ved et job i politiet, der fremhæves i brochuren, er at man er sikret fast arbejde og god

pension, hvis man bliver optaget (Politiskolen 2015b:12-13). Det billede man står tilbage med er således at hvis man kan lide action, at hjælpe andre og fast arbejde, så kan politiet tilbyde det. Det, der ikke nævnes er alt det andet som politiarbejdet også indeholder, hvor en af de ting, der fylder meget er rapportskrivningen. Det skal nævnes, at jeg er klar over at en brochure om en uddannelse naturligvis skal være fængende og give folk lyst til at vælge netop denne uddannelse. Som med præsentationen af programmet ”Politiskolen”, synes jeg dog at fremstillingen af uddannelsen er ensidig og at de ting de fremhæver i brochuren ikke giver et reelt billede af hvad de fem moduler uddannelsen består af egentlig indeholder, men snarere vælger at fokusere på de to praktiske moduler.

Forestillingen om, hvad politiarbejdet indeholder i virkeligheden er dog ikke blot skabt i medier eller reklamemateriale, men skabes også blandt politibetjente i det daglige arbejde. Denne uoverensstemmelse mellem, hvordan betjente selv italesætter deres arbejde, over for hinanden og over for udenforstående, er omdrejningspunktet for P.A.J. Waddingtons tekst om ”Police (canteen) Sub-culture” (Waddington 1999). Waddington påpeger, i sin tekst, flere studier, der har vist, at betjente ofte italesætter problematiske holdninger når de taler med deres kolleger, men at disse holdninger kun sjældent virker til at påvirke betjentenes interaktion med personer på gaden (Waddington 1999:294). Det er dog ikke kun problematiske holdninger, der er mere hyppige i kantinen end i virkeligheden, det gælder også spændingen på jobbet. Historier om spænding er ofte en del af snakken mellem betjente, men ikke nær så ofte en del af hverdagen. Disse fortællinger om spænding, der i sidste ende fører til en urealistisk forestilling om jobbet, fortælles, ifølge Waddington, for at opretholde et billede af, at jobbet indeholder den mængde action betjentene håber på (Waddington 1999:295). Loftus så, på samme måde som Waddington, at betjentene italesatte handlekraft og konfliktfyldte møder med kriminelle i højere grad end de rent faktisk havde denne type møder i deres dagligdag (Loftus 2010:7). I forskningen er der således flere eksempler, der underbygger at internt i politiet skabes der også et særligt billede af jobbet, som virker til at være en fast del af politikulturen, der opretholdes af betjene. John Van Maanen, ser de myter betjentene skaber om deres job, som en måde for dem at håndtere en hverdag, der ikke er så fyldt med spænding som betjente ønsker (Van Maanen 1978:117). Forestillingen om politiet er altså ikke bare noget, der skabes som et bedrag for at narre folk til at blive betjente, men er noget dybereliggende, der også er en del af politikulturen.

1.3 Mellem ønsker og forestillinger

På den ene side eksisterer der altså de ønsker som ledelse af politiet har for at forbedre fremtidens politi og på den anden side er der de forestillinger, der eksisterer om politiet. Imellem disse to forskellige ideer om, hvad det indebærer at være en del af politiet og hvad jobbet som betjent indeholder, er der en mulig konflikt. For hvad vil det egentlig sige at være politibetjent i Danmark og hvad er de nye betjentes syn på dette? Kommer de til at gøre den mere reflektive og videnshungrende betjent til virkelighed eller kommer de til at lægge sig op ad de eksisterende forestillinger og den eksisterende kultur?

Derfor er det interessant at undersøge, hvordan de nye betjente forholder sig til de forskellige sider af det at være betjent. Er det noget de tænker på som en del af deres fremtidige job ved politiet, at de skal søge faglitteratur, der kan være med til at oplyse dem om forskellige syn på problemstillinger inden for deres felt? Eller er deres interesse for faget i højere grad baseret på inspiration fra populære kilder, som TV og film? Hvis det, at de søger ind til politiet, mest baserer sig på et ønske om den action, der præger programmer som "Station2" og "Politijagt", så finder de sandsynligvis ikke megen interesse i at læse kriminologisk teori eller lignende. Det er ydermere interessant om de, hvis de sørger for at uddanne sig selv, mener at de bør og kan påvirke deres ældre kolleger, eller om de i højere grad betragter ældre kolleger som nogen de selv skal lære fra. For hvis de nyuddannede har søgt ind til politiet på grund af et ønske om et action-præget job og ikke et videns baseret fag, så vil de formentlig have et større ønske om at lære fra de ældre kolleger end at påvirke dem. Hvis forventningen og ikke mindst forhåbningen til faget er at jobindholdet minder mest om det man ser på TV, kan man forestille sig, at mere teoretisk viden ikke blive anerkendt, da det ikke stemmer overens med grundlaget for, at pågældende er blevet betjent. Disse nye betjente er personer, der formentlig, er vokset op med Station2 på TV og en fascination af hurtig kørsel og jagten på de kriminelle, i hvert fald som en del af jobbet og i hvert fald som noget man ønsker at prøve. Det er selvfølgelig også klart, at der ikke er nogen klar, teoretisk, model for, hvordan man alternativt skal indrette politiet, for at mindske kriminaliteten eller benytte ressourcerne mere effektivt, men det interessante er, hvorvidt de finder denne del af feltet interessant. Det formodes at deres interesse har betydning når de står i feltet mellem det den nye uddannelse står for og det den eksisterende politikultur står for.

1.4 Praktisk-intellektuel og mekanisk-intuitiv tilgang

Problemstilling er således den, at der på den ene side er en vision fra politiets ledelse om, at politiet skal være mere analytisk og strategisk, men på den anden side er den forestilling, som mange, formentlig også de nye betjente, har om politiet, der i højere grad handler om et uforudsigeligt job med masser af action. Disse to modpoler kan sidestilles med de tilgange til politiarbejdet som Rolf Granér kalder for praktisk-intellektuel, på den ene side, og mekanisk-intuitiv, på den anden side. Her kan det strategiske og analytiske ses som den praktisk-intellektuelle tilgang til jobbet, hvor man baserer sin indsats på hvad man har en kvalificeret formodning om virker. På den anden side står den klassiske politikultur, som en mere mekanisk-intuitiv tilgang til jobbet. Det er der, hvor man ikke ved, hvad der sker om to minutter, men man er klar fordi man ikke skal handle ud fra viden, men ud fra en røgmarvfornemmelse (Granér 2014:146). Dette betyder ikke at strategisk og analytisk politiarbejde kun er praktisk-intellektuelt, eller at den gamle politikultur kun er mekanisk-intuitiv, der er tale om et kontinuum, men hvor de begge hælder imod hver sin tilgang.

Det strategiske og analytiske ønsker man at få frem ved at ændre uddannelsen og derved skabe nogle betjente, der adskiller sig fra de tidligere uddannede betjente ved i højere grad at have en praktisk-intellektuel tilgang til jobbet. De personer, der søger ind til politiet er dog muligvis mere draget til faget på grund af de forestillinger, der eksisterer om, hvordan politiarbejdet er, hvilket i højere grad er en mekanisk-intuitiv tilgang. Det er derfor interessant at undersøge hvordan de enkelte nye betjentes forholder sig til henholdsvis de ønsker, der er for politiet, og til den eksisterende kultur og deres ældre kolleger.

1.5 Problemformulering

Denne problemstilling fører til følgende problemformulering:

Hvordan italesætter nye betjente at befinde mellem ledelsens ønske om et mere praktisk-intellektuelt politi og den etablerede politikultur, der i højere grad er mekanisk-intuitiv?

- Dette vil søges afdækket med interviews med politibetjente, der fortsat er under uddannelse, hvor der spørges ind til flere elementer, der relaterer sig til de to tilgange til politiet. Disse betjente omtales som ”nye betjente” da de inden de skal ud i praktik har modtaget deres politilegitimation og derfor har samme beføjelser som ældre betjente.

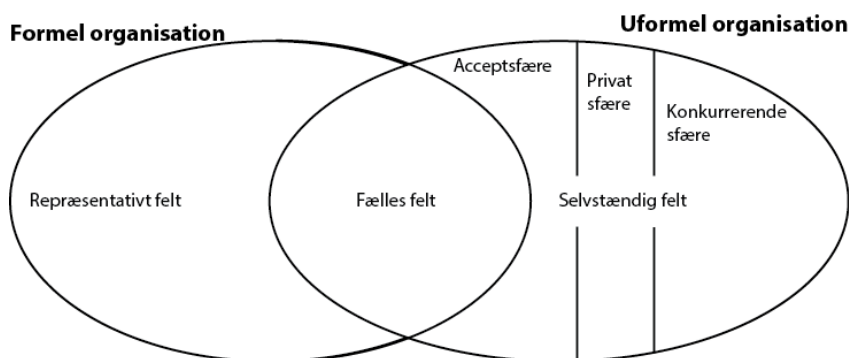
Kapitel 2 - Teori

2.1 Formel og uformel organisation

Ovenfor er der blevet præsenteret en mulighed for konflikt. På den ene side er der visionerne for de nye betjente, som forgangspersoner, på den anden side er der forventningerne til dem fra deres ældre kolleger og deres egne forventninger til jobbet. Disse to sider beskriver lektorerne i politikundskab ved Linneuniversitet, Rolf Granér og Ola Kronkvist, i deres tekst ”*Kontroll av og i politiorganisasjonen*” (Granér & Kronkvist 2014).

Granér og Kronkvist beskriver, hvordan politiet er en særligt besværlig organisation at håndtere for ledelsen. De tager udgangspunkt i mere generelt organisationsteori og sætter det herefter i en politikontekst. Granér og Kronkvist beskriver, hvordan der i politiet ofte kan eksistere en uoverensstemmelse mellem ledelsen og betjentene, samt at ledelsen har svært ved at kontrollere, hvordan dette håndteres i praksis på grund af politiets særlige arbejdsforhold. Disse særlige arbejdsforhold gælder både den konkrete indretning af arbejdet, hvor graden af frihed er høj, samt grundlaget for udøvelsen af jobbet, der ofte er beskrevet diffust i lovtekster, snarere end konkrete arbejdsopgaver (Granér & Kronkvist 2014:53). De løst beskrevne arbejdsopgaver og den manglende mulighed fra ledelsens side til at overvåge arbejdet, gør opgaverne i høj grad kan løses på den måde, den enkelte betjent eller patrulje finder mest hensigtsmæssig (Granér & Kronkvist 2014:56-57). Den særlige indretning af arbejdet, gør politiet til en særlig organisation, men stadig en organisation, hvilket gør at den kan undersøges med organisationsteori. Dette gør Granér og Kronkvist ved at bruge en model for formel og uformel organisation. Modellen tager udgangspunkt i uoverensstemmelserne mellem ledelsen og medarbejdernes ønsker for, og generelle syn på, organisationen, fører til, at der eksisterer en formel og en uformel organisation.

Figur 1: Formel og uformel organisation

(Granér & Kronkvist 2014:59)

Den formelle organisation er den ledelsen repræsenterer og som forholdsvis let kan identificeres via officielle dokumenter og andre formålserklæringer, i dette tilfælde ses studieordningen for politiskolen som et eksempel på dette (Granér & Kronkvist 2014:58).

Når det kommer til den uformelle organisation er det sværere at afdække, hvilket ikke mindst skyldes, at der kan eksistere flere uformelle strukturer i den samme organisation. Fælles for at afdække disse er dog, at man er nødt til at se på medlemmerne i organisationen for at afdække deres uformelle strukturer og derved også den uformelle organisation mere bredt (Granér & Kronkvist 2014:58). Skellet mellem det formelle og det uformelle i organisationen beskriver Granér og Kronkvist også som ”Den tænkte arbejdsproces” og ”Arbejdsprocessen i praksis” (Granér & Kronkvist 2014:59). Den tænkte arbejdsproces er den måde ledelsen ønsker organisationen skal fungere på, hvilket i figuren ovenfor er repræsenteret ved det ”repræsentative felt”. Dette felt indeholder de dele af organisationen, der kan ses i dokumenter og andre repræsentationer, men ikke reelt er en del af det daglige arbejde. Arbejdsprocessen i praksis er den måde medarbejderne rent faktisk udfører deres job på. Det anerkendes derved, at der er en forskel mellem, hvordan en organisation er tænkt at skulle fungere, fra ledelsens side, og så hvordan organisationens medlemmer rent faktisk udfører deres arbejdsopgaver (Granér & Kronkvist 2014:59). Dette er med til at gøre at uddannelsen af nye betjente og den mesterlære-lignende udformning af praktikforløb bliver ekstra interessant i forhold til opretholdelse og videregivelse af de uformelle strukturer. Da de nye betjente i høj grad tillærer sig rent praktiske færdigheder under deres praktik, lærer de også de uformelle strukturer, der er forbundet med arbejdsprocessen i praksis.

Det væsentlige for, hvorvidt en organisation kan fungere, er ikke om der er både en formel og en uformel organisation, da dette formentlig altid vil være tilfældet, det væsentlige er, hvor stort det såkaldte ”fællesfelt” er. Fællesfeltet er der, hvor den formelle og de uformelle strukturer overlapper og hvor den enkelte aktørs praksis stemmer overens med ledelsens ønsker (Granér & Kronkvist 2014:59). Derudover er der ”acceptsfæren”, der indeholder de handlinger en aktør kan udføre i organisationen, der ligger uden for det der direkte er reguleret af ledelsen, men som alligevel understøtter organisationens formål (Granér & Kronkvist 2014:60). Acceptsfæren indeholder således de handlinger man kan gøre for at udføre sit arbejde og som ikke er direkte gjort forbudte af ledelsen. Samtidig med at disse handlinger ikke direkte modstrider regler, så er det handlinger, der får sin accept fra sociale normer i organisation og altså konsolideres af kolleger. Inden for politiet er denne acceptsfære særligt interessant, da rammerne for den enkeltes arbejde er meget løst defineret og der er stærke normer blandt kolleger (Granér & Kronkvist 2014:58; Reiner 2010; Gundhus 2009;

Granér 2004; Finstad 2000; Holmberg 1999). I kraft af ledelsens manglende mulighed for at overvåge arbejdet er det væsentligt, at de har mulighed for at kontrollere organisationen på anden vis.

Med Granér og Kronkvists perspektiv på politiet står man altså med en organisation, hvor meget arbejde foregår i acceptsfæren, fordi rammerne er løst definerede, og samtidig foregår størstedelen af de nye betjentes oplæring som sidemandsoplæring, hvor ældre kolleger giver deres egen praksis videre til den nye. En ændring af politiet, hen i mod at blive mere strategisk og analytisk, besværliggøres således da den normative magt i højere grad ligger hos de ældre kolleger end hos ledelsen. Det problematiske består i, at, hvis de nye betjente i højere grad socialiseres til at følge normerne i acceptsfæren end i fællesfeltet, så vil de komme til at ligne den gruppe, der har defineret den nuværende acceptsfære, de ældre kolleger. Det kan dog også diskuteres, hvorvidt visioner for politiet i højere grad befinder sig i det repræsentative felt og derfor ikke har noget hold i virkeligheden.

En yderligere nuance til dette perspektiv gives af Granér i teksten ”Selvstændige sheriffer eller lojale byråkrater – om patruljerende politis yrkeskultur” (Granér 2014). Som nævnt tidligere kan ledelsens ønske om et mere strategisk og analytisk politi også ses som et ønske om et politi, der i højere grad er praktisk-intellektuelle, i modsætning til den eksisterende, mere autonome og uformelle politiorganisation, der i højere grad er mekanisk-intuitiv (Granér 2014:146). I det repræsentative felt er der altså et ønske om at politiet skal være mere strategisk og analytisk, hvilket kan sidestilles med en praktisk-intellektuel tilgang, der netop også baserer sig på analyse og strategi. Granér og Kronkvist indikerer at betjente ofte arbejder i acceptsfæren og hvis det er tilfældet her er der altså ikke noget fællesfelt, hvor der arbejdes strategisk og analytisk. Formentlig vil der dog være tale om overlap, hvor noget arbejde foregår i fællesfeltet, det interessante i forhold til dette speciale er dog primært, hvordan de nye betjente selv ser på det strategiske og analytiske, praktisk-intellektuelle, arbejde.

2.2 Socialisering ind i politiet

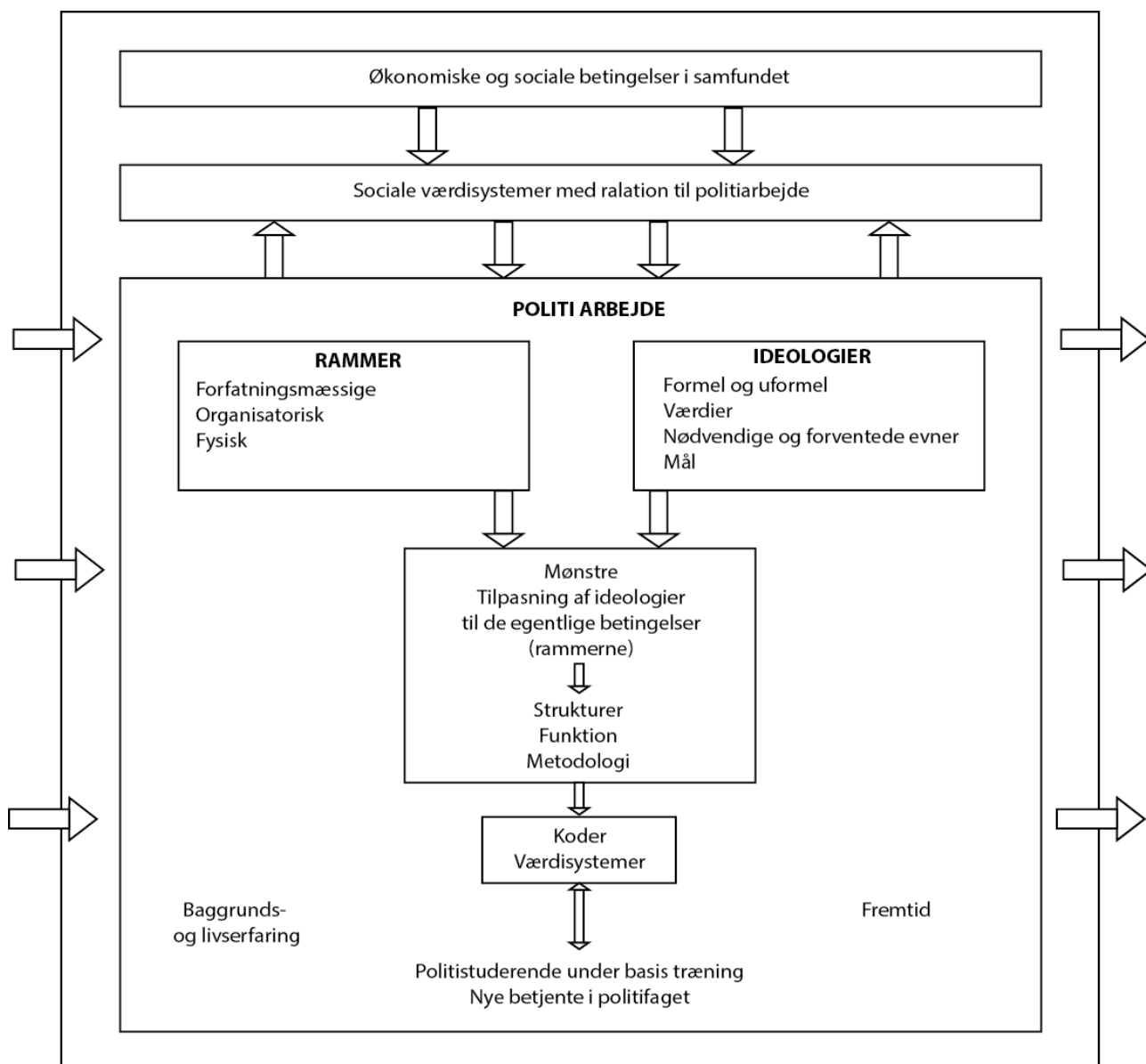
For at vurdere i hvilket omfang man kan forandre politiet som organisation, ved at ændre på politiuddannelsen og derved skabe en ny type betjente, tages der her udgangspunkt i Karp og Stenmarks model for undersøgelse af forandring og konservering i politiet. Modellen tager udgangspunkt i de faktorer, der spiller ind på socialiseringen af betjente ind i politiet. Det vurderes

at denne model kan medvirke til at se mere systematisk på de påvirkninger de nyuddannede betjente udsættes for og som i sidste ende er med til at forme dem som en del af politiet, herunder, hvorfor eller hvorfor ikke de nye betjente kan tage forandring med sig ind i organisationen og i sidste ende realisere ledelsens ønske om et mere praktisk-intellektuelt politi.

Modellen er baseret på svenske forhold, men som Karp og Stenmark fremhæver, fra flere andre forskere, så findes der, på trods af forskellige rammer, store ligheder mellem politiet i Nord Amerika, Australien og Europa (Karp & Stenmark 2011:5). Det tyder også på, at der er en overensstemmelse mellem forventningerne til det svenske politi og til det danske. Således har Karp og Stenmark et citat fra den undersøgelse, der ligger til grund for det svenske politis studieordning om at *”det er vigtigt at politiorganisationen har evnen til kontinuerligt at tage ny teoretisk viden ind og overføre det til praksis”* (Karp og Stenmark 2011:4, egen oversættelse). Tilsvarende står der i studieordningen for politiskolen i Danmark, at betjente skal kunne *”Identificere egne læringsbehov, strukturere egen læring og udvikle egen viden, færdigheder og kompetencer i relation til professionen og fortsat teoretisk og praktisk kompetencegivende efter- og videreuddannelse”* (Politiskolen 2015:9). Det ses derved, at synet på, hvad politiet skal kunne, overlapper, i hvert fald på et grundlæggende niveau og påstanden om, at politi i den vestlige verden ligner hinanden, styrkes. Væsentligt for dette speciale er dog at den svenske politiuddannelse ikke er en professionsbachelor. Umiddelbart er Karp og Stenmarks model dog så tilpas åben, at den i dette tilfælde mest vil blive brugt som en vejledning i forhold til, hvilke elementer, der kan have betydning for nye betjente og forsøge at systematisere den række af komplekse påvirkninger de nye betjente udsættes for. Graden og typen af påvirkning i de forskellige dele af socialiseringens processens kan således godt afvige mellem Danmark og Sverige uden dette er et problem for selve modellens anvendelighed.

Startpunktet for modellen er på sin vis, det samfund politiet eksisterer i og hvordan dettes økonomi og sociale forhold er. Dette påvirker så de sociale værdier, der er knyttet til politiet, hvilket både påvirker og påvirkes af politiarbejdet som felt. Politifeltet er det primære omdrejningspunkt for modellen. Dette felt ser de som bestående af *”frames”* og *”ideologier”*, der skaber nogle *”patterns”*, som i sidste ende fører til *”codes”* og *”value systems”*, som er det, der primært påvirker de nye betjente. Derudover påvirkes de nye betjente af deres egen baggrund og erfaringer (Karp & Stenmark 2011:6).

Figur 2: Model for socialisering ind i politiet

(Karp & Stenmark 2011:6)

”Frames”, eller ”rammer” er de elementer, der påvirker uddannelsen af nye betjente, men som, hverken eleverne eller underviserne har nogen kontrol over. Der opereres med tre typer af rammer; 1) Konstituerende rammer, der er de regler og regulativer, der er bestemt på et overordnet plan. 2) Organisatoriske rammer, som er et spørgsmål om, hvordan politiet og uddannelsen er tilrettelagt med de midler, der er til rådighed. 3) Fysiske rammer, er det materiale, der er tilgængeligt for politiet (Karp & Stenmark 2011:5).

”Ideologier” er her et spørgsmål om, hvad de formelle og uformelle formål med politiet er. De formelle ideologier vil ofte fremgå af officielle dokumenter, hvilket ofte vil ligge tæt op af de konstituerende rammer. De uformelle formål er de mere individuelle tanker om, hvordan politiet bør være, hvilket dog nævnes som noget, der ofte deles af grupper. Disse formelle og uformelle ideologier kan være ens, men kan også være modsætninger, eller noget midt i mellem.

Ideologier indeholder også tanker om, hvilke færdigheder, der kræves for at være politibetjent. Det er dels nogle helt praktiske færdigheder, som at kunne køre en patruljevogn og dels nogle mere løse forventninger, som at det altid er en prioriteret opgave at hjælpe en kollega i nød (Karp & Stenmark 2011:5-7).

”Patterns” eller ”mønstre” skabes som et resultat af, hvilke ideologier, der passer ind i de rammer, der er for politiarbejdet. Dette drejer sig om, hvilke handlinger, holdninger og generel attitude, der accepteres i politiet og er afgørende for blandt andet, hvem der forfremmes. Disse mønstre er også det, der påvirker nye betjente i forhold til, hvad de tænker, de skal lære for at varetage deres job (Karp & Stenmark 2011:7).

”Codes” er de koder betjente må følge for at kunne passe ind i jobbet. Disse koder påvirker betjentes adfærd og hvordan de udfører deres job. Den afgørende faktor er, hvilken adfærd deres kolleger tilskynder eller lægger afstand til. Karp og Stenmark påpeger at disse koder grundlæggende er konserverende og at flere forskere har fundet at de er særdeles svære at ændre (Karp & Stenmark 2011:7).

Det er midt i mellem alle disse påvirkninger den nye betjent befinder sig. Mellem det innovative i faget og de konservative kræfter, som normalt siges at gennemsyre politiet (Karp & Stenmark 2011:5). Som sagt kan denne model benyttes til at se nærmere på, hvilke dele af socialiseringen ind i politiet, der ser ud til at veje tungest, hvilket er afgørende for, hvordan de nye betjente tilgår arbejdet.

2.3 Traditionel politikultur

En forsker, der i højere grad ser på selve politiet og, hvad der kendetegner organisationen, som den særlige virksomhed det er, er Betham Loftus, juraprofessor ved Manchester Universitet. I hendes artikel: ”*Police occupational culture: Classic themes, altered times*” har hun undersøgt politikulturen i to engelske politikredse. At studiet er foretaget i England gør at der kan være

elementer, der kan være anderledes i Danmark, men som Karp og Stenmark også argumenterer for er der store ligheder på tværs af lande i Europa. Det væsentlige her er heller ikke hvorvidt der er komplet overensstemmelse mellem det Loftus har fundet og de danske forhold, men i højere grad pointen om den statiske politikultur.

Udgangspunktet for undersøgelsen er ældre etnografiske studier, der undersøgte politikultur. I disse studier fandt man elementer, der gjorde sig gældende på tværs af tid og sted, en så kaldt hegemonisk politikultur. Denne bygger på det Loftus mener i dag er blevet til klichéer om politiet, som at de efterstræber spænding, dyrker maskuline idealer, ikke er bange for at bruge magt, er evigt mistænksomme, har et stærkt kollegialt sammenhold, har uformelle retningslinjer for jobbet og har en grundlæggende konservativ holdning til deres eget arbejde (Loftus 2010:1). Ifølge Loftus peger meget forskning på, at betjente ofte har et snævert syn på kriminalitet, hvor de større sammenhænge ikke medtænkes og at de har svært ved at acceptere personer, der ikke overholder loven. Dette syn på kriminalitet er et, der videregives til nye betjente, i socialiseringen, på jobbet og det opretholdes i det daglige arbejde. Dette syn påvirker videre den enkelte betjents tilgang til borgerne og de mere generelle holdninger, der eksisterer i politiets, hvilket menes at kunne modarbejde forsøg på at indføre nye tiltag i organisationen (Loftus 2010:2).

Loftus anerkender, at flere forskere har undersøgt og påvist forskellige ændringer i politiet. Dette drejer sig blandt andet om øget udbredelse af ”community policing”, et bredere rekrutteringsgrundlag og et øget offentligt fokus på politiet (Loftus 2010:2). I stedet for at se på, hvordan disse elementer kan siges at nødvendiggøre ændringer, ser Loftus på tidligere forskeres fund, i forhold til en dominerende politikultur. Dette gøres for at klarlægge den kultur, der grundlæggende dominerer betjenes arbejdspraksis, og for at påvise at der stadig eksisterer en dominerende politikultur, der består af de samme elementer som tidligere undersøgelser har fundet frem til (Loftus 2010:3) En klarlæggelse af kulturen er afgørende fordi betjente handler ud fra det syn de har på kriminalitet og det syn de har på deres egen rolle i samfundet (Loftus 2010:4).

Ifølge både Loftus og Skolnick (1966) har de fleste betjente et meget sort/hvidt syn på kriminalitet, hvilket skyldes, at de er i den særlige position, hvor deres job er at håndhæve loven, hvilket virker til at medføre et øget syn på loven som noget konstant og derfor indiskutabelt. Dette gør det svært at se hvordan ny teori og et mere nuanceret syn på kriminalteoretiske problemstillinger skal kunne indføres. Loftus henviser også til andre forskere, der har fundet, at der i politiarbejdet er meget lidt lejlighed og mulighed for at have positive møder med mennesker, hvilket fører til at synet på, og humoren omkring, mennesker bliver meget dystert (Loftus 2010:10).

I det daglige politiarbejde finder Loftus, at det for mange betjente er vigtigt at fastholde autoriteten i deres møder med offentligheden, hvilket gør at personer, der modstiller sig betjentenes autoritet vil blive mødt med magtanvendelse, især når betjentene føler sig beskuet af kolleger (Loftus 2010:12). Magtudøvelsen bliver derved et redskab til at kunne fastholde en særlig position både over for offentligheden, men i særdeleshed over for kollegerne. Kollegerne og den kultur de repræsenterer er også afgørende for, hvilket syn betjentene har på forskellige opgaver. Loftus ser, at blandt betjentene, i hendes studie, er det en del af kulturen, at patruljering er en central del af deres arbejde, fordi de er her de kommer tættest på det traditionelle syn på, hvad politiarbejde indebærer (Loftus 2010:14). Den opgave betjentene værdsætter mest er altså også den opgave, der minder mest om et klassisk syn på politiet, der muligvis ikke stemmer overens med nyere teorier om, hvordan man bedst og mest effektivt udfører politiarbejde, men som formentlig er en del af årsagen til at betjentene ønskede at arbejde inden for politiet. Dette ser Loftus også ved at betjentene baserer deres stop af bestemte personer eller biler, på fordomme de selv har. Disse fordomme gælder ting som adfærd, køn, social gruppe, etnicitet og alder (Loftus 2010:15). Der er altså ikke en dyb teoretisk forankring når det kommer til, hvad der gør, at bestemte personer stoppes, men der eksisterer i højere grad et sæt fordomme og erfaringer, der ligger til grund for hvem betjentene stopper, en mekanisk-intuition.

På baggrund af de elementer Loftus har afdækket i de to undersøgte politiafdelinger, mener hun at have fundet, at den politikultur, der er blevet beskrevet i den ældre politilitteratur, stadig gør sig gældende. Loftus henviser til, at meget nyere forskning mener at have påvist, at politikulturen har ændret sig, baseret på undersøgelser af meget specifikke elementer ved arbejdet. Resultatet af Loftus' undersøgelse står, ifølge hende selv, ikke som en modsætning til de studier, der peger på at der er sket en forandring, men skal i stedet vise at, der godt kan være sket forskellige små ændringer, men den grundlæggende kultur er stadig den samme. Årsagen til dette mener Loftus stammer fra det faktum, at politiets rolle i samfundet er den samme som den altid har været og at de problemstillinger politiet står over for, er de samme. For at ændre kulturen i politiet mener Loftus ikke det er tilstrækkeligt med enkelte småændringer, men at der kræves større ændringer på samfundsniveau, således at de sociale forhold, der fordrer at politiet er som det er nu bliver ændret (Loftus 2010:17). Her kan det tilføjes at jobbeskrivelsen for den enkelte betjent sandsynligvis også skal ændres for at ændre i betjentenes eget syn på jobbet.

Med udgangspunkt i Granér og Kronkvists syn på politiorganisationen, Karp og Stenmarks syn på socialiseringen af betjente og Loftus' syn på politikulturen, vil jeg i dette speciale se på ønsket om at ændre på politiorganisationen og tilgangen til politiarbejde, ved at socialisere nye betjente på en ny måde med den ændrede uddannelse. For at gøre dette undersøges det, hvad de nye betjente selv siger om deres socialisering og hvordan de ser på henholdsvis en praktisk-intellektuel og en mekanisk-intuitiv tilgang til politiarbejdet. De nærmere metodiske overvejelser vil blive uddybet i det følgende.

Kapitel 3 - Metode

3.1 Casestudie

Dette speciale er et casestudie af patruljerende betjentes tilgang til deres arbejde. Politiet som helhed fungerer som den organisatoriske ramme inden for hvilken studiet finder sted, selv om den konkrete undersøgelseskontekst har været Midt- og Vestjyllands Politi, da denne politikreds blot har fungeret som et eksempel på organisationen som helhed. Denne case betragtes således som en repræsentativ eller eksemplificerende case, hvor målet er at beskrive hvordan betjente forholder sig til forskellige tilgange til deres arbejde (Yin 2009:48). At dette speciale kan fungere som et casestudie af politiet som organisation kan der stilles spørgsmålstejn ved, da alle respondenter har været i praktik i den samme kreds. Det største spørgsmål i dette tilfælde mener jeg dog ikke er, hvorvidt casen kan fungere som et eksempel på hele organisationen, men i højere grad, hvor meget dette studie er et øjebliksbillede. At nye betjente, der har studeret på den nye politiuddannelse skal ud i praktik og ud i job på lokalstationerne er stadig et forholdsvis nyt fænomen og det er noget, der har været et stort fokus på i politiorganisationen, hvilket også betyder at der fortsat kan være spændinger, der muligvis vil forsvinde med tiden. Det er dog netop disse spændinger, der er interessante i forhold til dette speciale, for de nye betjente står ikke bare mellem to tilgange, hvor den formelle organisation ønsker den ene og de selv ønsker den anden, de skal også forholde sig til en stærk uformel organisation, bestående af kolleger, der ikke har samme tilgang til jobbet som den formelle organisation ønsker. Derfor får det også en grad af afslørende case, da der er tale om et relativt nyt fænomen (Yin 2009:48). Casen er ikke udvalgt for at være en kritisk case, men alligevel mener jeg at der kan være klare elementer af den kritiske case. Disse elementer skal ses i forlængelse af pointen om den afslørende case, ved at der er tale om et nyt fænomen, hvor spændingerne må forventes kun at blive mindre. Her tænker jeg på de punkter, hvor jeg på forhånd har forventet at finde en uoverensstemmelse mellem den formelle og den uformelle organisation, men, hvor det viser sig, at dette ikke findes eller findes i mindre grad end, hvad der kunne forventes ud fra teorien (Flyvbjerg 2006:230). Hvis forventningen er, at det mekanisk-intuitive vil erstatte det praktisk-intellektuelle, som de nye betjente, på alle punkter, så burde dette især gøre sig gældende for de første generationer fra den nye uddannelse, men hvis det viser sig, at selv disse tidlige hold, fra den nye uddannelse, formår at holde fast i deres viden fra skolen, så må det forventes at dette også vil være tilfældet for de kommende årgange, og formentlig kun i højere grad. Casen er dog som udgangspunkt tænkt som en repræsentativ case for det danske politi. Her er målet i første omgang at beskrive, hvad det er der ses i denne kontekst, det der af, Professor i sociologi,

David De Vaus, beskrives som ”what is going on”. Jeg vil dog også forsøge at nærme mig ”why is it going on”, altså det mere analytiske, hvor jeg med hjælp fra teori vil forsøge at forklare, hvorfor de nye betjente forholder sig som de gør (De Vaus 2009:1).

3.2 Interview som metode

Formålet med at benytte interviews som den primære empiriindsamling til dette projekt har været at få den subjektive fremstilling fra personer, der er begyndt på den nye politiuddannelse og som kan give et indblik i, hvordan det er at skulle socialiseres ind i politiet. I den forbindelse er min grundopfattelse fænomenologisk (For mere om dette se eventuelt afsnit 3.5, nedenfor), hvilket betyder at jeg accepterer at blikket på et givent felt kan være forskelligt alt efter, hvilken baggrund man selv kommer med. Jeg forventer således ikke, at alle har den samme motivation eller det samme syn på politiet, men jeg forventer, at på trods af forskelligheder, så vil der være elementer, hvor der er fællestræk. Fællestræk, der eksisterer på tværs af forskelle ses som værende stærkere strukturer end de, der afviger fra person til person. I dette tilfælde er forventningen, at de tværgående fællestræk vil være i relation til politiet og hvordan synet på organisationen er for personer, der kigger ind på organisationen, men som endnu ikke er en fast del af den.

For at undersøge de nye betjentes eget syn på uddannelsen og politifaget som helhed, har jeg foretaget interviews med 8 politibetjente, der for tiden er ude i praktik, hvilket vil sige, at de enten er på modul-2 eller modul-4 af deres uddannelse. Formålet med netop at tale med dem når de er i praktik er dels at sikre, at jeg kun taler med nye betjente, der er begyndt at få et kendskab til fagets praksis og derfor er begyndt at blive påvirket af dette og dels at jeg ikke taler med nogen, der er tilbage på skolen og har distanceret sig fra den praktiske del af faget. Årsagen til, at jeg ønsker at tale med personer, der befinder sig i den praktiske del af uddannelsen er, at det er her de færdigt uddannede betjente skal ud og have deres dagligdag og det er når de befinder sig i den praktiske dagligdag jeg forventer, at det mere akademiske og skolede syn på jobbet vil blive udfordret af deres ældre kolleger. Dette er ikke baseret på et ønske om at lede et sted, hvor det ønskede svar er tilstede, men et spørgsmål om at lede der, hvor svaret findes. At tale med politistuderende, der er på skolen, vil muligvis give mere korrekte svar, i forhold til de politiske og organisatoriske visioner, der er for de nye betjente, men at tale med nye betjente, der er ude i praktik giver formentlig, et bedre billede af, hvordan de nye betjente ser på faget, når de befinder sig i den praktiske del af det. Det er trods alt ude på stationerne de får deres hverdag når de er færdige på skolen og den påvirkning de her er udsat for er noget af det, der forventes at påvirke deres syn på faget.

I forhold til at se på, hvordan de nyuddannede betjente påvirkes af andre når de kommer ud på stationen, kunne fokusgrupeinterviews, med flere nye betjente på en gang, have været en mulighed. Der ville hver enkelt formentlig være mere nervøs for at falde uden for normen, end når de interviewes hver for sig og derfor i højere grad svare i tråd med klassisk politikultur. Der er dog flere årsager til at denne tilgang ikke blev valgt. I en fokusgruppe kun bestående af nye betjente ville det ikke nødvendigvis være de normer der dominerer politikulturen, der kom til udtryk, men snarere de normer de er blevet oplært med på politiskolen, hvor de har haft gruppe arbejde, hvor de har skulle diskutere problemstillinger ved politifaget. For at skabe en dynamik i interviewsituationen, der i højere grad minder om den, der eksisterer til daglig, kunne der være forsøgt at skabe en blanding af nye betjente og ældre betjente. Dette kunne formentlig give et billede af dynamikken i det daglige, hvor interviewsituationen, på sin vis, ville fungere som en simulering af den magtsituation, der også gør sig gældende på lokalstationerne til dagligt. Ulempen ved denne metode ville være, at det ville være svært at få de nye betjente til at se tilstrækkeligt ind ad og fortælle åbent om, hvordan de forholder sig til de forskellige tilgange til politifaget. Valget faldt således på enkeltinterviews, med de mangler denne type interviews har, i forhold til at en interviewsituation mellem mig og en ny betjent også er en særlig situation (Kvale & Brinkmann 2009:252). Dette vil blive uddybet i afsnit 3.21, nedenfor.

Ved at foretage enkeltinterviews blev det muligt at spørge ind til mere personlige elementer og hvordan hver enkel ny betjent egentlig ser på indtrædelsen i den praksis, der er på lokalstationen og hvordan de forskellige tilgange til faget kan realiseres når man ikke længere befinder sig på skolen. Det gav også mulighed for, at hver enkel kunne komme med sit eget syn på den kultur, der eksisterer i organisationen og på den station de befinder sig på. Det er sandsynligt, at der er pointer de ikke vil italesætte blandt andre betjente, fordi de på sin vis kan stille politiet eller kolleger i et dårligt lys, eller de føler det kan sætte dem selv i dårligt lys.

3.21 Min påvirkning på feltet

Som nævnt ovenfor er et interview en særlig situation, uanset om der er tale om fokusgrupeinterviews eller enkeltinterviews, eller en anden konstellation. Dette skyldes ikke mindst min rolle som interviewer (Kvale & Brinkmann 2009:72). I dette tilfælde er det ikke uvæsentligt, at jeg er en mand og at jeg har cirka samme alder som respondenterne. Da politiet er en organisation med en overvægt af mænd er alle respondenterne vant til at omgås mænd og at vi var omtrent jævnaldrende formodes at have medvirket til at skabe en fælles forståelsesramme, i hvert

fald omkring nogle ting, som en der taler om at folk godt kan være lidt dummere at høre på når de er ude at feste og siger at: *"Det kender du måske også fra dig selv (Frank:8)"*. Det førte også til at der nogle gange blev brugt fagudtryk som de formodede jeg kendte, mens andre gange begyndte de at forklare mig ting de antog jeg ikke vidste om hvordan optagelsen til uddannelsen foregår eller lignende.

Det var således ikke helt klart for alle, hvad min rolle egentlig var. Jeg fandt ud af, at nogle havde en forkert opfattelse af, hvad mit formål med interviewet var, hvilket til dels blev opretholdt af, at jeg ønske at fortælle så lidt som muligt om indholdet inden interviewet for ikke at påvirke deres svar. Derfor kan det ikke udelukkes, at nogen har følt mig som en mulig kontrollant i en eller anden form og derfor har forsøgt at svare "rigtigt" på mine spørgsmål, frem for at svare hvad de reelt tænkte om et givent emne (Kvale & Brinkmann 2009:166). I situationer, hvor jeg har følt at dette var tilfældet har jeg dog forsøgt at spørge igen på en måde, hvor det blev mere klart, at jeg ikke var på udkig efter et bestemt svar eller et svar fra en lærebog. Dette hænger også sammen med mit videnskabsteoretiske grundlag, at jeg ønsker viden om, hvad de nye betjente tænker, ikke viden om hvad de ved. Et eksempel på dette er det svar jeg får da jeg spørger en ind til, hvad politiets vigtigste opgave er: *"Politiets vigtigste opgave det er jo at virke for tryghed (Casper:12)"*. Det svar, der her gives, er mere svaret i en quiz i paratviden om politiet, end det er svaret på, hvad denne betjent opfatter som vigtigst. Da jeg giver som et modsvar at: *"Det siger politiloven i hvert fald (Casper:12)"*. Kommer han i stedet med et længere svar, der i højere grad bærer præg af at være hans egne refleksioner om, hvad der egentlig er politiets vigtigste opgave. I dette tilfælde er det altså blandt andet min viden om politiloven, der gør at svaret ikke blot ender ved et svar fra bogen, men at vi kommer lidt dybere ned. Dette er formentlig det tydeligste eksempel på at jeg som interviewer har en betydning for interviewenes udfoldelse, men der er formentlig en masse andre steder, hvor en anden interviewer ville være endt et, i hvert fald lidt, andet sted.

3.3 Adgang til feltet

Det danske politi er i udgangspunktet en åben organisation, i den forstand at hver betjent er fri til at stille op til de stort set de ting denne ønsker, dog med den forudsætning at de skal leve op til det værdighedskrav, der er forbundet med deres ansættelse (Politi 2015). Så med mindre et interview har en karakter, der gør, at det kan komme i konflikt med værdighedskravet for betjente, kan de frit

udtale sig. Det er dog en ting, hvad de enkelte betjente har lov til, en anden ting er at få kontakt til disse betjente. For mit vedkommende benyttede jeg mig af, at jeg havde været i praktik i Midt- og Vestjyllands Politi i efteråret 2014 og at jeg, da dette speciale blev påbegyndt, netop var blevet ansat som studentermedhjælper på et andet projekt i samme politikreds. Denne politikreds blev således valgt ud fra et bejlighedsprincip, da jeg havde kontakter i politikredsen (Bryman 2014:201). At jeg var ansat i politikredsen og derfor også sikkerhedsgodkendt medvirkede til at gøre flere ting nemmere, blandt andet de uddannelsesansvarliges opfattelse af mig og min legitimitet i forhold til at snakke med de nye betjente og velvilje til at give mig både telefonnumre og mailadresser til de nye betjente. Det var også min sikkerhedsgodkendelse, der gjorde at jeg relativt tidligt i forløbet fik mulighed for at tage med på patrulje og derved observere denne del af praktikken i sin naturlige udfoldelse (Bryman 2014:272).

Til trods for min lettede indgang til feltet var der dog stadig problemer forbundet med at få talt med de nye betjente. De nye betjente, der havde deres praktik i beredskabet var til tider lidt sværere at få lejlighed til at tale med. I deres daglige rutine var de tilknyttet en vejleder og skulle lære mange af de mere basale elementer af politijobbet, samt være klar til at blive kaldt ud på opgaver, hvilket gjorde det svært for dem at sætte tid af til interviews samtidig. Her blev muligheden for at blive kaldt ud til en opgave prioriteret højest, hvilket var tydeligt. Dette kom også til udtryk ved flere lejligheder, hvor der var planlagt, at jeg kunne udføre interviews, men hvor en opgave måtte prioriteres. Dette er måske ikke så overraskende, da deres job er at udføre de opgaver de får, men ofte tog de også imod opgaver de ikke behøvede, for eksempelvis at bruge en studiedag på noget andet og mere praktisk end det tiltænkte. Interviewene blev derfor flyttet flere gange, på grund af ting som transport af anholdte, deltagelse i en anholdelsesaktion uden direkte involvering og at de nye betjente havde taget vagter på deres studiedag. Derudover blev et par temadage aflyst fordi, der havde været fejlkommunikation omkring hvilke dage de skulle foregå. Yderligere blev en eftermiddag med interviews forhindret fordi der var blevet udnævnt en ny uddannelsesansvarlig på den givne lokalstation, uden det var blevet nævnt for mig og ligeledes var den nye uddannelsesansvarlige ikke blevet informeret om, at jeg havde en aftale om at interviewe flere af de nye betjente den pågældende dag.

Disse eksempler skal ikke fungere som undskyldninger for noget eller for at få mit studie til at virke mere besværligt, men i højere grad for at vise, hvordan forskellige elementer i uddannelsen prioriteres i det daglige politiarbejde. De meget praktisk-intellektuelle elementer, så som en dag til studieaktivitet eller nogle temadage, blev ofte forsømt til fordel for mere mekanisk-intuitive

elementer. På samme måde kan man se mit studie som et eksempel på det politiorganisationen ønsker, et mere analytisk og teoretisk syn på politiarbejdet, hvilket havde en tendens til at blive forsømt. Her skal det retfærdigvis nævnes, at når der har været aflysninger har uddannelseslederne også forsøgt at imødekomme mig ved at foreslå alternativer og forsøge at planlægge nye datoer for interviews.

3.4 Interview, rekruttering og deltagere

For at skaffe respondenter til interviewene har jeg som nævnt, haft kontakt til den øverst ansvarlige for de nye betjentes praktik forløb, hos Midt- og Vestjyllands Politi. I første omgang blev jeg her sat i kontakt med den ansvarlige på den lokalstation i kredsen, der var tættest på min egen bopæl og her foretog jeg de første interviews. Her efter har jeg været rundt på flere lokalstationer i kredsen for at foretage de resterende interviews. Da jeg har haft kontakt til de uddannelsesansvarlige har jeg i bredt omfang fået stillet de nye betjente til rådighed, således at de har fået lov at tage tid ud af deres arbejdsdag for at snakke med mig. Dette har medført, at jeg har mødt stor velvilje fra de nye betjente, i forhold til at snakke med mig, og at de har taget sig tid til at snakke med mig uden at skulle kigge på deres ur undervejs. Interviewene er således foretaget under rolige forhold, med god tid til at nå igennem de spørgsmål jeg havde forberedt og plads til yderligere snak.

Da jeg har besøgt forskellige stationer i Midt- og Vestjyllands Politikreds har jeg benyttet mig af det Bryman kalder for "cluster sampling" (Bryman 2014:193). På hver station har jeg haft arrangeret flere interviews samme dag, for derved at mindske mængden af rejser. I modsætning til Brymans ide, om at lave en random sampling på hvert sted man besøger og så afholde interviews samme dag, for at gøre det så nemt som muligt, så har jeg tilstræbt at tale med alle de nye betjente, der var i praktik på de besøgte stationer. Derved har jeg undgået situationer, hvor uddannelseslederen har udvalgt betjente med særlige karakteristika eller på anden vis hr sorteret i hvem jeg kunne tale med. Så på trods af, at jeg har fået adgang til feltet via toppen, så har jeg kun oplevet åbenhed og en generel tone om at "*De bestemmer selv hvem de vil tale med*", hvilket også skulle indikere, at betjentene ikke blev tvunget og således selv kunne sige fra, i forhold til at deltage i et interview. En eventuel sampling bias kan således ikke siges at være i forhold til kredsen, men der kan altid sættes spørgsmålstegn ved om gruppen af respondenter er repræsentative for hele landet (Bryman 2014:188).

Denne gruppe må ses i forhold til gruppen af politistuderende generelt, hvor der ses en kønsfordeling på 20-30% kvinder og en gennemsnitsalder på lige omkring 26 år (Justitsministeriet 2015b). Nedenfor ses fordelingen af alder og modul for respondenterne i dette speciale, hvor gennemsnitsalderen er på 27 år.

Andreas, modul-4, 31 år.

Brian, modul-4, 31 år.

Casper, modul-4, 30 år.

Dennis, modul-2, 26 år.

Erik, modul-4, 28 år.

Frank, modul-4, 24 år.

Klaus, modul-4, 25 år.

Louise, modul-2, 24 år.

3.5 Videnskabsteoretisk grundlag

Mit syn på viden og hvordan denne kan erfares er, i dette speciale, baseret på en fænomenologisk tilgang.

Årsagen til den fænomenologiske tilgang er, at jeg er interesseret i, hvordan de nye betjente italesætter deres tilgang til faget. Det er helt specifikt den enkelte betjents position i mellem formel og uformel organisation, der er det interessante som et forskningsfelt og hvordan den enkelte ser på feltet ud fra sin egen position (Rendtorff 2009:299). Det væsentligste her er det filosofien Edmund Husserl kaldte for livsverdenen (ikke at forveksle med Jürgen Habermas' begreb af samme navn), der består af de erfaringer det enkelte individ har at trække på i sin forståelse af verden. Denne livsverdens kropslige, sociale og praktiske erfaringer er af afgørende betydning for den enkelte aktør, men de er også væsentlige for forskeren, da det er disse erfaringer, der udgør den viden forskeren er interesseret i (Berg-Sørensen 2012:237). Inden for fænomenologien eksisterer der en opfattelse af at individet, med afsæt i sin livsverden, har en common-sense indstilling til handlen, hvor refleksivitet ikke er nødvendigt når det gælder opgaver, handlinger eller situationer, der er

kendte for individet (Jørgensen 2008:228). Forskerens rolle bliver derfor, for at skaffe sig viden om individernes livsverden, at spørge ind til det den enkelte opfatter som naturligt og derved, i interviewsituationen at få respondenterne til at reflektere over sin naturlige indstilling og derudfra forsøge at skabe det, der af Alfred Schütz kaldes for ”anden ordens konstruktioner” (Jørgensen 2008:229-230). Det er først når der stilles spørgsmål ved livsverdenen, at personer tager aktiv stilling til deres handling, hvilket ses ved at respondenterne vil forsøge at normalisere deres adfærd, og derfor sætte det i kontekst, når de føler, at der sås tvivl om dens legitimitet (Berg-Sørensen 2012:239-240). Ved at spørge ind til betjentes livsverden og at de derved skal sætte ord på handlingerne de normalt tager for givet, kan medvirke til at de vil forsøge at normalisere deres handlinger og derved give et indblik i deres tanker om handlingerne. I dette speciale, der omhandler, hvordan de nye betjente oplever at befinde sig mellem ønsket om en mere praktisk-intellektuel tilgang til faget og den eksisterende mere mekanisk-intuitive tilgang, bliver deres forklaring på logikken bag forskellige handlinger, eller mangel på forklaringer, også interessant. Dette kan ses, hvis deres handlinger forklares med en argumentation, der lægger sig op ad en praktisk-intellektuel logik eller den mere mekanisk-intuitive.

Den fænomenologiske tilgang har også været en af årsagerne til at jeg fandt det væsentligt at foretage observation, ikke for at have det som en primær empirikilde, men for at have en forståelse for de praktiske forhold, der gør sig gældende for betjente i deres dagligdag.

En vigtig pointe inden for fænomenologien er den enkelte aktørs eget ståsted, herunder også forskerens ståsted. Formålet er at se på et felt med friske øjne og forsøge at sætte sin egen forforståelse i parentes og derved se på feltet med respondenternes blik, snarere end sit eget. Min indgang til feltet har været nærmest hermeneutisk, med en klar forforståelse, og derved udtryk for en hermeneutisk horisontsammensmeltning (Berg-Sørensen 2012:224). Dette skyldes ikke mindst min uddannelsesbaggrund, hvor jeg har fået et meget teoretisk forhold til politiet, i form af kriminologiske teorier. Denne forforståelse har jeg forsøgt at eksplicitere, således at den derved kan sættes i parentes. Derudover mener jeg, at jeg distancerer mig fra den hermeneutiske videnskabsforståelse, da jeg i min tilgang til empirien tager respondenternes ord, mere eller mindre, for pålydende, og bruger dem som udgangspunkt for teoretisering, snarere end jeg analyserer selve indholdet i deres udsagn. Det er dog også en del af den fænomenologiske tradition, at man forsøger at tage højde for perspektivernes reciprocitet, altså det at den enkeltes syn på et givent fænomen i et vist omfang er påvirket af dennes særlige baggrund (Schütz 2005:25). Dette har jeg ikke blot forsøgt at tage højde for ved at forholde mig til min egen baggrund, men også ved at spørge ind til

respondenternes baggrund for derved at forsøge at få et indblik i om nogen af dem har en ekstrem baggrund, der gør at deres syn på feltet må vurderes at divergere fra alle andre. Ekstreme svar vil højst sandsynligt blive opdaget når der skal dannes ”anden ordens konstruktioner” i analysen, da de ikke vil passe ind i de kategorier, der bliver genereret.

3.6 Operationalisering

Jeg har udført semistrukturerede interviews, med udgangspunkt i forberedte spørgsmål, men med en viden om feltet og litteraturen, der tillod, at jeg kunne spørge ind til ting, der blev bragt op i interviewet og som jeg mente havde relevans for specialet. Det strukturerede interview har den fordel at alle respondenter spørges om de samme ting, i samme rækkefølge og derved er påvirket på samme måde i interviewsituationen (Bordens 2014:270). I dette tilfælde er det dog blevet tilsidesat til fordel for den fleksibilitet det mere ustrukturerede interview tilbyder, hvilket kan medvirke til at respondenter i højere grad kan fortælle på en måde som denne føler naturligt (Bordens 2014:270). På denne måde åbnes der dog også op for at spørgsmål er delvist eller helt besvarede allerede inden de er stillet og i de tilfælde, hvor et spørgsmål allerede er halvt besvaret kan en respondent føle det unaturligt at skulle besvare det igen. Derudover risikerer man at spørgsmål helt glemmes fordi, interviewguiden ikke følges (Bryman 2014:220). For at undgå dette kræves der et godt kendskab til interviewguiden og en god fornemmelse for, hvornår et spørgsmål er blevet besvaret, hvilket jeg oplevede ved at interviewene blev kortere jo længere henne i processen jeg kom.

Selve interviewguiden er som nævnt baseret på viden om feltet, både fra observation og litteratur. Et eksempel på et spørgsmål, der tog sit udgangspunkt i viden fra min observation, lyder således: ”*Hvad gjorde du for at forberede dig til optagelsen? (Bilag 1:2)*”

Det interessante ved at spørge ind til dette var at få et indblik i hvad har deres fokus været på frem til optagelsesprøven, og hvorfor. Den fysiske prøve er meget konkret at forberede sig, men for de fleste er det stadig nødvendigt og det forventes at de fleste har forberedt sig fysisk. Samtalen og de andre øvelser er mere abstrakte og praktisk-intellektuelle og derfor er det interessant, hvordan de har de forholdt sig til at skulle igennem disse dele af optagelsen. Det er også interessant om de har gået på højskole, hvilket jeg på forhånd havde hørt var en populær måde at forberede sig på.

Yderligere havde jeg, under min observation, fået at vide fra en ny betjent, at mange tog et højskoleophold og derefter blev optaget. Hans opfattelse var at nogle uegnede blev optaget fordi de havde lært de rigtige svar udenad. Denne type adfærd, med at lære de rigtige svar eller på anden måde at

præsocialisere sig inden optagelse i politiet nævnes også af både Chan (2001:115) og Winnæss og Helland (2014:95). At personer, der søger optagelse, forbereder sig på de fysiske krav er ikke så underligt, men hvis de i lige så høj grad forbereder sig på at have de rigtige holdninger kan det være interessant. Især hvis de har haft fokus på at lære ”den rigtige holdning”, da det også kan pege på at de vil søge at lære den rigtige holdning i jobbet fra deres ældre kolleger.

Hvor spørgsmålet ovenfor i høj grad handler om deres tilgang til faget, inden de selv blev en del af det, så har jeg også ønsket at vide, hvad det er de vægter når de så befinder sig ude i praktikken og det, der siden vil blive deres hverdag. Derfor har jeg også spurgt:

”Hvad synes du er det vigtigste man lærer i praktikken? (Bilag 1:5)”

Til dette kan de både svare, at det er alle de praktiske ting, som jeg selv har set fylder meget. Mindst halvdelen af den tid jeg observerer på patrulje bestod i den erfarne betjent skulle lære praktiske ting videre til den nye betjent som, hvordan man finder vej i byen, hvordan man opretter sagerne rigtigt og lignende. De kan også komme med svar, hvor de i højere grad lægger vægt på de ”koder” de også lærer. Det er formentlig de elementer, der føles mest som ”politividen”, som hvor der sælges stoffer, hvad man skal finde sig i på gaden, hvilke områder, der er ”belastede” og hvad man gør for sine kolleger. Lægger de mest vægt på koderne, så tyder det på at de er mere optage af at blive accepterede, end blot at lære det, der skal til for at de kan blive den type betjente de selv ønsker at være. Ifølge Loftus (2010:2) er de nye betjente mere optagede af at lære fra deres ældre kolleger end fra underviserne på skolen. Så svar som handler om at ”komme ud i virkeligheden” må betragtes som hældende i retning af Loftus’ pointe. Mere konkret, i forhold til problemformuleringen, er det også interessant, hvorvidt de på nogen måde italesætter noget, der indikerer at de, i praktikken, ser, hvordan de kan bruge den praktisk-intellektuelle viden de får på skolen, i praksis. Hvor mange af de elementer, der er nævnt ovenfor, mere omhandler de mekanisk-intuitive dele af jobbet.

Interviewguiden og de tilhørende refleksioner er vedlagt som bilag 1.

3.7 Observation – et mindre supplement

Som et supplement til interviewene har jeg været med på to patruljer, hvor en modul-2 elev har kørt med sin vejleder. Dette blev gjort tidligt i forløbet og har medvirket til at give mig et bedre indblik i, hvordan patruljekørsel rent praktisk foregår og hvilke opgaver, der normalt er forbundet med

patruljekørsel. Yderligere har denne erfaring været med til at give inspiration til interviewguiden, både ud fra de forskellige observationer og fra løse samtaler med både modul-2 eleven og dennes vejleder. Da observationen fandt sted meget tidligt i forløbet og også medvirkede til at danne mig et indtryk af feltet, havde jeg ikke nogen observationsguide, men jeg havde dog orienteret mig i litteratur for at vide lidt om, hvad jeg burde kigge efter. I sidste ende beskrives min observation under patrulje dog bedst som ustruktureret observation uden deltagelse (Bryman 2014:273).

Yderligere havde jeg mindre ”episoder” med observation, da jeg som nævnt var ansat som studentermedhjælper på en lokalstation i projektperioden. Her var i mindre grad tale om egentlig observation, da jeg aldrig havde meget tid sammen med betjentene, men der var dog et par episoder, der var svære at ignorere og som derfor blev noteret. I forhold til dette havde jeg dog den etiske overvejelse at jeg havde adgang til feltet via min funktion som studentermedhjælper. Derfor er der hverken givet varsel om, at jeg vil udføre observationer eller givet nogen form for samtykke til det fra betjentene. Jeg har dog nævnt mit projekt over for en af de betjente, der viste mig rundt den første dag. Han sagde, at hvis der var ting jeg kunne bruge, fra deres interne system eller lignende, så kunne jeg bare gøre det, da jeg jo var blevet givet adgang. Derudover har jeg været påpasselig med at notere udsagn, der kunne være problematiske eller direkte sætte navngivne betjente i et dårligt lys.

Noter fra observation er vedlagt som bilag (Bilag 2)

3.8 Genraliserbarhed

I forhold til, hvorvidt de resultater, der præsenteres i dette speciale kan siges at gøre sig gældende i andre sammenhænge, i dette tilfælde politiet som helhed, er noget, der bør diskuteres. Først og fremmest er alle respondenterne fra samme politikreds. Dette ses dog ikke som et problem i sig selv, da påstanden i dette projekt ikke er, at der findes en endegyldig sandhed, det væsentlige er i stedet de nye betjentes italesættelse af henholdsvis det praktisk-intellektuelle og det mekanisk-intuitive politiarbejde. Der kan således godt vise sig at være en helt særlig situation, der gør sig gældende i andre kredse, men i forhold til den kreds jeg har befundet mig i er der intet, der tyder på at der er elementer, der gør denne kreds unik og usammenlignelig med andre. Kredsen er valgt som følge af bejlighedssampling, hvilket ifølge Bryman sjældent er repræsentativt, da de i højere grad er fokuserede på at tage fat i det man har inden for rækkevide (Bryman 2014:201). Da jeg ikke har set på flere politikredse ved jeg heller ikke, hvorvidt dette speciale er repræsentativt i forhold til

politiet generelt, men omvendt er jeg heller ikke stødt på noget, der tyder på at denne kreds skulle differentiere sig væsentligt fra gruppen som helhed, hverken i deres udsagn eller i forhold til teoretiske elementer. Tværtimod, så kommer de nye betjente fra forskellige dele af landet og mange af dem er endt i praktik i Midt- og Vestjyllands Politi, mere ved tilfælde end baseret på et ønske om at være i netop denne kreds.

Målet i den kvalitative sampling er at opnå en empirisk mætning. Dette kan siges at være opnået, når en eller flere af følgende pointer gør sig gældende: 1) Der dukker ikke nye pointer op i forhold til en given kategori. 2) En kategori er belyst nuanceret, både i forhold til hvad den indeholder og hvad den dækker over. 3) Forholdet mellem forskellige kategorier ligger klart. Derudover betyder det ikke, at der ikke kan dukke nye ting op i nye interviews, blot at der ikke bygges på de eksisterende kategorier (Bryman 2014:421). I dette tilfælde ses det ikke som eksisterende kategorier, men i stedet som de kategorier, der har tegnet sig efter de første interviews. Dette har dog ikke været en ekskluderende fremgangsmåde, i den forstand at kategorier, der muligvis først har vist sig i et senere interview er blevet ekskluderet. Netop denne opdagelse af, og dertilhørende kodning af, kategorier ses både som en fordel og en ulempe ved at benytte åbne spørgsmål i interviews, da der derved er åbnet op for at der altid kan dukke nye ting op. At påstå at jeg har opnået empirisk mætning vil være en ignorant påstand. Igennem forløbet har jeg dog haft det klare indtryk at jeg bevægede mig i retning af empirisk mætning, hvilket siges ud fra en voksende følelse af at have hørt respondentens udsagn før når jeg udførte et nyt interview. På samme måde dukkede der ikke overraskelser op i de senere interviews, men nogle pointer blev dog italesat mere direkte eller der blev sat ord på noget, der før mere havde ligget som en undertekst i andre interviews.

Ved at have teori som inspiration for min interviewguide, har jeg baseret min empiriindsamling i høj grad på teori og empiri produceret af andre. Det fordelagtige i dette er, at jeg derved kan søge analytisk generaliserbarhed, ved at se på i hvilket omfang mine fund stemmer overens med det andre forskere har fundet. Samtidig har det kunnet virke som en inspiration til, hvilke områder nye betjente prægtes på når det gælder processen at blive politibetjent. På den måde kan det siges, at jeg leder efter tegn på at de nye betjentes tilgang til politifaget påvirkes på bestemte måder, på de områder, hvor andre har påvist at dette sker.

Udgangspunktet har således en deduktiv vinkel, men undersøgelsesdesignet er tænkt fleksibelt nok til, at der er plads til eksplorative elementer. Dette gør at, hvis flere afkræfter en indledende tese,

men med omtrent de samme svar, så kan det således resultere i et fund i forhold til det teoretiske udgangspunkt. Dette kan være interessant i de tilfælde, hvor de nye betjente viser sig at afvige i høj grad fra de forventninger, der baserer sig på eksisterende forskning. Hvorvidt disse fund betyder, at danske betjente ikke ligner betjente fra andre forskeres undersøgelser, eller at de nye danske betjente adskiller sig fra tidligere tiders betjente mere generelt vil være svært at vurdere og vil ikke blive behandlet til bunds i dette studie.

Kapitel 4 - Analyse

4.1 Analysestrategi

Udgangspunktet for analysen er empiri indsamlet igennem interviews, der har sit udgangspunkt i interviewguiden (Bilag 1), således er empirien indsamlet ud fra spørgsmål, der baserer sig på forskellige teoretiske inspirationskilder. Selve analysen vil i højere grad basere sig på grounded theory, hvor det interessante ikke er, hvordan respondenterne svarer i forhold til givne kategorier, men i højere grad er hvorvidt, der tegner sig mønstre når interviewe gennemgås.

Grounded theory baserer sig på såkaldt teoretisk sampling, hvor data indsamles sideløbende med, at der analyseres på dette data, for derved at skabe grundlag for at søge mere data. Samspillet mellem data og analyse er således en kontinuerlig proces i højere grad end, at analysen baserer sig på en fast etableret datamængde, der er defineret fra start (Bryman 2012:419). I dette speciale ses data ikke blot som den indsamlede empiri, men også som den brugte teori, på den måde at teorier kan blive inddraget, hvis de viser sig relevante for den empiri, der er indsamlet. Den indledende dataindsamling, af interviewmaterialet, har nødvendigvis måttet basere sig på inspiration fra teorier, men det har været formålet at give plads til at trække yderligere teori ind, senere i forløbet.

Formålet med dette har været at give plads til en mere iterativ proces, hvor uventede elementer fra interviewene får plads til at komme frem og efterfølgende kan der trækkes teori ind, for at behandle de elementer, der er dukket op.

En af de centrale dele af grounded theory er kodningen af empiri. Kodning foregår som regel med en indledende kodning, der lægger sig tæt op ad empirien. Denne indledende kodning er en åben proces, hvor alle dele af empirien kan ses som eksempler på forskellige koder. I denne del af kodningen er det væsentlige at have et åbent sind og tillade at uventede elementer dukker op (Bryman 2012:569). Det kan tænkes at respondenterne bringer noget på banen, som forskeren ikke umiddelbart havde regnet med ville have en betydning, men dette kan vise sig at være helt centralt for respondenterne og deres opfattelse af det, der undersøges. Der vil naturligvis være undersøgelser, hvor uventede elementer vurderes som uinteressante, fordi man ønsker svar på noget meget specifikt og går udelukkende deduktivt til værks. I dette tilfælde er de nye betjentes eget syn på sig selv og det at være politi dog så væsentlige, at hvis der dukker uventede elementer op er det mindst lige så interessant som de på forhånd forventede elementer. Her er således ikke tale om en ren deduktiv tilgang. Den indledende kodning er altså tæt forbundet med respondenternes svar og de vil formentlig, og forhåbentlig, kunne genkende sig selv helt tydeligt i disse første kodninger.

Efter denne indledende kodning skal de centrale koder overgå til i højere grad at blive til kategorier. Disse kategorier vil i de fleste tilfælde komme til at indeholde flere af de indledende koder. Når de indledende koder overgår til kategorier, der som tidligere nævnt også kan ses som ”anden ordens konstruktioner”, kan der være elementer som forskeren ser anderledes end respondenterne. Her tænkes ikke på, hvordan et givent udsagn i oprindelsen er ment, da respondent vil blive ved med at have ejerskabet over dette, men i stedet tænkes der på, hvad et givent udsagn kan ses som en indikator på (Bryman 2012:569). Inden for en given kategori vil hver del af empirien, i dette tilfælde primært interviewene, bidrage til en udbygning af kategorien, til det bliver klart hvad denne indeholder. Dette bør ideelt set ende med teoretisk mætning, hvor ny data ikke bidrager med nyt, til de dannede kategorier. Den teoretiske mætning er ikke ensbetydende med, at forskeren kan forudsige fremtidige udsagn fra nye respondenter, men blot at de udsagn man kunne få, fra nye respondenter, sandsynligvis vil placere sig inden for de allerede dannede kategorier (Bryman 2012:421).

Kategorierne dannes ud fra min gennemgang af empirien og det er således muligt at andre forskere ville se andre kategorier i den samme empiri, dette vil i en vis udstrækning være op til den enkelte forskers fantasi (Mills 1959:224). Legitimiteten ved disse kategorier eksisterer dog ikke i kraft af en eviggyldighed og som den eneste tolkning, men blot som værende en mulig kategorisering, der vil søges underbygget af anden forskning. En vigtig pointe omkring casestudier mere generelt er blevet fremhævet af, Bent Flyvbjerg, der påpeger at casestudier ofte handler om fortællinger og derfor er det svært at reducere en case til klare videnskabelige pointer, men vil ofte være mere tvetydige (Flyvbjerg 2010:483).

4.2 Analyse

I det følgende præsenteres specialets analyse. Der vil blive henvist til interviewene med navn på respondenterne.

Formålet med analysen er at vise hvordan de nye betjente forholder sig til henholdsvis praktisk-intellektuel- og mekanisk-intuitiv praksis. Dette vil blive analyseret med udgangspunkt i den måde respondenterne taler om forskellige emner på.

Analysen vil være bygget op omkring citater fra interviewene med de nye betjente, for derved at vise, hvorfor kategorierne er blevet som de er og videre også vise baggrunden for, hvorfor den valgte teori vurderes relevant, hvilket også vil blive søgt underbygget af andre forskningsresultater. På denne

måde er forhåbningen at betjentenes eget syn på politiorganisationen vil blive klarlagt, samt sat i forhold til de større linjer inden for politiet, her repræsenteret ved forskningen.

4.3 Den praktisk-intellektuelle tilgang

Herunder præsenteres først de kategorier, der især knytter sig til den praktisk-intellektuelle tilgang til politifaget. Dette gøres for at have et billede af, hvordan den formelle organisation og derved ledelsens ønsker for politifaget italesættes af de nye betjente. Det er klart at for alle kategorier og de holdninger, der repræsenteres under disse, vil der være tale om en placering på en kontinuum, så at sige at nogle kategorier i højere grad knytter sig til en tilgang er lidt forstilt måde at beskrive det på, men pointen her er alligevel at nogle kategorier intuitivt befinder sig mere i en ende af spektret. I dette tilfælde er det i hvert fald forhåbningen fra ledelsen, ved at have ændret uddannelsen.

4.31 Skole vs. ”virkeligheden”

Skolen er af flere årsager et centralt element når man skal se på, hvordan en ny generation af betjente formes, gives færdigheder og udvikles for at kunne varetage deres fremtidige job. En af årsagerne til at skolen er et centralt element er, at det er her ledelsen kan forsøge at få deres visioner ført igennem på en generation, der endnu ikke er direkte præget af ældre betjente. I det omfang man ønsker at præge politiet med et nyt syn på kriminalitet, er skolen et naturligt startsted, da man her kan påvirke betjente, der endnu ikke er en del af den etablerede kultur, det er således på uddannelsen man kan forsøge at etablere den formelle organisation som en normativ magt over de nye betjente. Spørgsmålet er så, hvorvidt dette lader sig gøre i virkeligheden, da skolen også er en praksis, der drives af individer, som muligvis ikke har samme syn på, hvordan politifaget bør tilgås, som ledelsen. Dette vil søges belyst ved at se på de nye betjentes oplevelse af det de lærer på skolen. En klar indikation på, hvordan der ses på skolen er noget der italesættes af flere, hvilket er den differentiering, der benævnes som, at der er skolen og der er ”virkeligheden”. Dette nævnes mere eller mindre eksplicit, men et godt eksempel er dette: *”Der er i hvert fald noget forskel på skolen og herude i virkeligheden (Andreas:5)”*. I dette tilfælde relaterer det sig til en snak om, hvordan der eksisterer et tankesæt på skolen og et andet når de er ude i praktik. Det accepteres således, ude i praktikken, at man forlader den tilgang man lærer på skolen, for i stedet at gøre det man mener fungerer. Denne tilgang beskrives på følgende måde: *”Der er nogle mennesker, dem går man efter og det er helt sikkert dem, der har gjort det. På skolen*

skal man nok danne sig lidt flere hypoteser om, hvordan og hvorledes, hvor at herude er det mere sådan 'det er nok ham, der har gjort det for han har gjort det så mange gange før (...)' (Andreas:5)

Dette er ikke blot interessant fordi der er en diskrepans mellem det de lærer på skolen og så, hvordan de gør i det daglige arbejde, for sådan er det formentlig også med flere andre fleste jobs, det der er interessant er også, at det citatet også viser, nemlig at de tror på de gamle metoder og er begyndt at internalisere dem, når han siger, at dem man går efter også helt sikkert er dem, der har gjort det. Så når denne betjent siger, at det helt sikkert er dem som erfaringen peger på, så er det et billede på, at de nye betjente fralægger sig den praktisk-intellektuelle tilgang, hvor man skal danne sig hypoteser om det man gør, for i stedet at benytte de ældre kollegers metoder, der i højere grad baserer sig på en mekanisk-intuitiv tilgang, hvor man går efter en mere personlig fornemmelse for hvem, der kunne have gjort det. Dette er noget af det centrale i kritikken af politiet, da deres fornemmelse for "røvhuller" netop er grundlaget for en statistisk misrepræsentation af kriminalitetsbilledet (Nielsen 1999).

Det de nye betjente forholder sig til er så i højere grad et spørgsmål om, at "*Sådan er det i praksis (Frank:5)*".

Blandt de nye betjente virker der til at være et syn på faget, hvor der ikke er stor tillid eller lyst til at benytte teori. Synet på den praktisk-intellektuelle tilgang, som i hvert fald studie ordningen lægger op til, virker ofte til at kunne opsummeres således:

"Jeg synes at det var meget meget teoretisk og jeg tænkte, at det får jeg sgu ikke brug for ude i virkeligheden. Der synes jeg at sund fornuft skal råde (Klaus:6)".

Ikke bare betvivles det, hvorvidt teoretiske perspektiver kan bruges i det daglige arbejde, de teoretiske perspektiver sættes også op som en modsætning til den sunde fornuft og derved som noget, der i højeste grad er en skepsis forbundet med. Der virker i det hele taget til at være en mere mekanisk-intuitiv tilgang, hvor en fornuft baseret tilgang til hvad man skal og bør skal råde, og teoretisk viden om faget er mindre vigtig:

"Så synes jeg også de bruger meget tid på at snakke om stigmatisering og alt sådan noget, altså grundtemaet er egentlig bare at vi ikke må forskelsbehandle, det bruger vi rimelig lang tid på (Dennis:5)".

Hvorvidt denne skepsis er en der eksisterer inden deres optag i politiet kan være svært at sige, men det virker til, at det i hvert fald er en skepsis, der tillæres i interaktionen med deres ældre kolleger. I

dette tilfælde er det en, der nævner, hvordan han oplevede det hvis han bragte teoretisk viden fra skolen på tale over for sine vejledere:

”(...) hvis jeg kom med stempling og sagde ’lad os holde den der nye Peugeot, med det ældre ægtepar ind’, det gør de aldrig og de synes heller ikke jeg skal gøre det, så hellere bruge tiden på at stoppe den gejlde bil med de unge mennesker (Andreas:6)”.

Her kommer det meget praktisk orienterede frem, da han fremlægger deres forklaring på, hvorfor man hellere stopper en bil frem for en anden:

”Der argumenterer de [vejlederne] for, at der er mange flere sager i at tage de unge, det viser erfaringen (Andreas:6)”.

Dette eksemplificerer, at i spændet mellem teori og erfaring, så er det erfaringen, der vinder i praksis og på sin vis den New Public Management indstilling, som mange mener præger politiet (Granér & Kronkvist 2014). Hvorvidt citatet oven for baserer sig på en konkret situation den pågældende har oplevet eller blot er hans forestilling om, hvad de ældre kolleger vil sige, er i dette tilfælde mindre interessant, det væsentlige er at den nye betjent har en klar opfattelse af de ældres holdning og at han tilpasser sin adfærd efter det. Opfattelsen er at den kode, der eksisterer i politiet, når det kommer til hvilke biler man stopper, siger at man ikke stopper nye biler med ældre ægtepar, men hellere ældre biler med unge mennesker og denne opfattelse gør, at denne betjent i hvert fald ikke vil foreslå at stoppe en ny bil med et ældre ægtepar. Det viser også skellet mellem skolen og den virkelighed betjentene ser. Denne virkelighed er ikke bare en, der eksisterer for de ældre betjente, der er præget af mange års erfaring og hvor den praktiske erfaring har lagt sig på ryggen og har erstattet nødvendigheden i at reflektere inden der handles, denne virkelighed bliver også hurtigt de nye betjentes virkelighed. I den virkelighed er viden fra skolen ikke i høj kurs og erfaring, både ens egen, men i høj grad også kollegers, er det, der dominerer, altså den mekanisk-intuitive tilgang. En beskriver det således:

”Fra teori til praksis der er sgu nogle gange et stort skridt. Så kommer vi selvfølgelig med nogle ting fra skolen, som vi kan bruge, som de andre ikke har lært, men det er primært kollegerne du kører på, skolen, det er sgu sådan lidt, ja ja, det er fint de har det sådan [på skolen], men i praksis fungerer det sgu anderledes (Klaus:16)”.

Med Karp og Stenmarks perspektiv kan man sige, at de formelle værdier tilsidesættes til fordel for de uformelle. Disse uformelle værdier er den enkeltes syn på, hvad der udgør rigtig politipraksis og kan

stamme fra flere sider, hvor kollegerne oplagt er en mulig faktor, men også undervisere på skolen, da det ikke kan tages for givet, at de følger de visioner som studieordningen er et eksempel på (Karp & Stenmark 2011:6+8-9). Dette værdisæt, der benyttes i praksis, virker ikke blot til at være en justering for at få teorien til at passe i praksis, men også et spørgsmål om at man bevæger sig væk fra den formelle organisation og ind i en mere uformel:

”Det er klart der er forskel på skole og praksis, hvordan man gør efter bogen og hvordan man gør ude i praksis, det er der helt sikkert (Louise:4)”.

Hvis man benytter Granér og Kronkvists model, for formel og uformel organisation, lyder det ikke blot til at uoverensstemmelsen mellem teori og praksis gælder om at operationalisere det repræsentative felts værdier, således at de kan bruges i jobbet. Det lyder også til at det er et spørgsmål om at bevæge sig fra fælles feltet, hvor det formelle og det uformelle overlapper, og ind på acceptsfæren, hvor man stadig følger den formelle organisations formål, men på en måde, der ikke direkte stemmer overens med den formelle organisations metoder (Granér & Kronkvist 2014:60). Der er ikke tale om arbejdsmetoder, der direkte forbydes, men blot metoder, som afviger fra det, der anses som værende den helt korrekte måde. Betjentene benytter således friheden i jobbet til at bruge de metoder, de selv føler er virksomme, hvilket er definitionen på en mekanisk-intuitiv tilgang, frem for den praktisk-intellektuelle tilgang, som de forbinder med skolen og som de ikke ser stemme overens med deres virkelighed.

Som nævnt kan det også tænkes at skolen ikke promoverer en praktisk-intellektuel tilgang i så høj grad som ledelsen gerne vil. Her er en af de nye betjentes opfattelse af, hvorvidt skolen forsøger at lære dem at bruge forskning i det daglige politiarbejde:

”Nej, jeg synes ikke det er noget man går voldsomt meget op i på skolen. Det er ikke noget, der lige umiddelbart skinner vanvittigt igennem, i hvert fald ikke på modul-1 (Louise:8)”.

I forberedelsen til den første praktik har denne betjent altså ikke oplevet, at de lærer en praktisk-intellektuel tilgang på skolen og befinder sig nu allerede ude blandt ældre kolleger, hvor den mekanisk-intuitive tilgang må formodes at dominere. De mønstre der tillæres baserer sig således ikke på teoretiske forudsætninger, som skolen er den eneste til at promovere, men på den virkelighed de nye betjente præsenteres for, af deres ældre kolleger.

4.32 Anvendelig viden

Deres syn på skolen er dog ikke udelukkende, at det er noget, der ikke har sin plads i virkeligheden, men deres opfattelse virker til at være, at det de lærer der kan inddrages senere i deres karriere. Det de tænker på nu er meget den praktiske del af jobbet og adspurgt hvilke aspekter ved forskning, der kan være interessant svarer en:

”Det er nok meget praktisk, synes jeg. Det man kan bruge i sin praksis. Ude på gaden. Men det er nok også fordi man har tænkt meget beredskabsmæssigt. For det er lige som der man er nu i livet, så det kan godt være derfor man lige hæfter sig lidt mere ved det, end mange af de andre ting vi får fremlagt på skolen (Klaus:14)”

Denne betjents egen opfattelse er altså at, hvor han nu er optaget af det mere praktiske og beredskabsmæssige ved jobbet, så er det den viden han hæfter sig ved på skolen, men han indikerer også, at det muligvis er noget, der kan ændre sig. Det problematiske ved dette er naturligvis, at hvis det er om ti år han begynder at interessere sig for det mindre praktiske, så er han for længst ude af skolen og de teoretiske elementer, man har ønsket han skulle lære, er for længst glemt til fordel for det mekanisk-intuitive. Vægten på det praktiske gør sig også gældende for dem, der er mere positive over for at uddannelsen er blevet lavet om:

”Jeg vil sige, at jeg er glad nok for, at de har lavet det til en professionsbachelor. Der er selvfølgelig noget, der bliver lidt mere teoretisk og lidt mere langhåret. Sådan som man hører rundt omkring, så er der mange, der går og brokker sig og at der er det ene og det andet med den her uddannelse, men jeg synes egentlig det er okay, at vi får sådan lidt mere dybdegående teoretisk gennemgang af nogle ting, så man har lidt bedre forståelse for, at der er nogle samfundsmæssige ting. Og så at skrive den her opgave, det tager selvfølgelig også lidt af det der hands-on, med hvordan politiet arbejder, (...) man har noget på skolen som egentlig er langt fra dagligdagen og hvad man laver herude. Selvfølgelig gør det også, at man har en bedre forståelse for de situationer man så står i (Frank:4)”

På trods af at han generelt er tilfreds med at uddannelsen er blevet ændret er der også tegn på skepsis, så som omtalelen af det teoretiske som ”langhåret” og det at han sætter et modsætningsforhold op mellem skolen det praktiske arbejde og endda nævner at skolen er langt fra virkeligheden. Dette ændrer dog ikke ved, at der ikke kun er en holdning til skolen, som noget negativt, men at der er flere, der ser fornuften i at have ændret uddannelsen og derved give en ny generation betjente et andet indblik i det job de skal ud og varetage. Væsentligt er det, at han nævner, at skolen har givet ham er

bedre indblik i ”nogle samfundsmæssige ting”, der giver ham en bedre forståelse for det job han kommer til at udføre. En større indsigt i samfundsforhold er netop noget af det, der kan medvirke til at flytte tilgangen til jobbet fra at være overvejende mekanisk-intuitivt til i højere grad at være praktisk-intellektuelt. Når det går fra, at man ikke blot handler ud fra egne forestillinger, men i stedet handler ud fra mere beviselig viden (Granér 2014:146).

At skolen ændrer deres syn på kriminalitet og giver dem en forståelse for, at årsagerne til kriminalitet kan være mange, er noget af det, der også virker til at have sat sig:

”Se lidt på hvad der kan være årsagen til de gør forskellige ting. Kan det måske være en dårlig barndom, kan de måske være pressede fordi de er narkomaner, den dimension havde de gamle i hvert fald ikke på det (Klaus:4)”

Ovenstående citat viser ikke blot at de nye betjente i et vist omfang hæfter sig ved den teori de bliver præsenteret for på skolen og på den måde dannes der i det mindste en base for en mere praktisk-intellektuel tilgang til faget. Samtidig viser citatet, at de på det punkt ser en forskel på sig selv og ”de gamle” betjente. I nogle tilfælde virker det til, at viden har sat sig og til at de også er bevidste om, at den viden er noget, der er kommet igennem skolen. De elementer de har med sig fra skolen er ofte der, hvor de ser en forskel på sig selv og dem fra den gamle uddannelse. Blandt andet er dialog, et punkt, hvor mange, ser en forskel på den nye og den gamle uddannelse og som de er bevidste om er noget de har lært på skolen:

”Generelt, den måde man taler til folk på, den måde man håndterer folk. På skolen lærer vi, og det bruger jeg, at tale med folk og tale med folk i lang tid, prøve med dialogen, først og fremmest. Der oplever jeg tit herude, både fra de gamle og fra de helt gamle, at så lang tid bruger man heller ikke på at tale, man skrider meget hurtigere til fysisk handling, det gør man. Der er vi helt printet ind fra skolen, at selvfølgelig skal der være plads til det, hvis det er nødvendigt, men man skal prøve at tale og tale lang tid, for at se om man ikke kan løse det den vej (Andreas:6)”

Citatet oven for viser ikke blot at de unge ser en forskel på sig selv og de gamle, når det kommer til dialog, men også at det er et område, hvor skolen har præget dem i høj grad, hvilket står i modsætning til det de oplever de gamle gøre, nemlig at skride hurtigere til fysisk handling. Flere af de studerende virker til at have en klar opfattelse af at dialog fungerer:

”Vi har prøvet det lidt af i hvert fald [på skolen] og fået nogle redskaber til det og det er jo så herude på vores modul 2, at vi så skal bruge det. Jeg synes ikke jeg har oplevet en situation endnu, der er

løbet ud af kontrol fordi jeg har snakket med folk, jeg vil hellere sige tvært imod. Jeg synes tit man kan løse konflikter ved at snakke med folk (Klaus:7)''

At de nye betjente i udpræget grad taler positivt om brugen af dialog kan ses som et område, hvor en praktisk-intellektuel tilgang til faget har sat sig, hvilket også er et udtryk for en internalisering af den formelle organisation, da dialog med borgerne optræder som et af formålene med politiuddannelsen, i studieordningen; *''Kunne indgå i (...) konstruktiv dialog med borgere (Politiskolen 2015:6)''*.

Det er klart at det altid har været en del af politiarbejdet at skulle tale med mennesker, i hvilket omfang denne dialog kan beskrives som værende konstruktiv og er blevet mere eller mindre konstruktiv, kan være svært at vurdere. Hvad der er mere relevant i denne sammenhæng, er at de nye betjente oplever de ældre som mindre dialogorienterede. Her er en, der nævner, at når han prøver sig med dialog, så plejer det at fungere, men det han også oplever er at ældre kolleger løber tør for tålmodighed før ham selv og stopper dialogen:

''Der er det så at de gamle en gang i mellem overtrumfer den, hvor man går med på den der lidt højråbende tilgang, så ender det tit i slåskamp (Klaus:7)''.

På den ene side er der altså det de beskriver som noget de lærer på skolen, at tale med folk, i lang tid og som en nævner sjældent fører til at situationer løber ud af kontrol. Det er således et godt eksempel på en praktisk-intellektuel tilgang til faget, hvor man benytter en metode, der virker. På den anden side er de situationer, hvor en ældre kollega blander sig, fordi de løber tør for tålmodighed eller føler sig fornærmede, hvorefter det ender i slåskamp. Dette tjener som et eksempel på problemet med en mekanisk-intuitiv tilgang, at det er op til betjentens egen tålmodighed, hvornår der skal råbes højt, hvilket, i modsætning til den praktisk-intellektuelle tilgang, ender i fysisk konfrontation.

Som et tegn på at dette er et område, hvor uddannelsen har præget de nye betjente så har Loftus set et andet billede af hvem, der er mindst dialogorienterede. Loftus har i sit studie set at betjente har en *''attitude-test''* i forhold til personer de taler med på gaden, hvor dem, der ikke udviser den rigtige attitude bliver påtalt for forseelser, hvor man normalt kunne slippe med en påtale. Til forskel fra det mine respondenter har udtalt, at de i højere grad benytter sig af dialog end deres ældre kolleger, så var det i Loftus' tilfælde omvendt. Der var det de ældre betjente, der var blevet trætte af at slås med personer, der forsøgte at provokere dem og derfor valgte at overhøre udfald mod deres autoritet, hvor de nye betjente i højere grad tog til genmæle over for personer, der betvivlede deres autoritet (Loftus 2010:12). Loftus finder således at betjentene i hendes undersøgelse stemmer overens med de

fremstillinger forskere tidligere har haft af politiets måde at håndhæve deres autoritet på. Det kan altså tyde på at den nye uddannelse kan have påvirket de nye betjente, da de ellers burde være mindre dialogorienterede end deres ældre kolleger, ud fra Loftus' fund. Et eksempel på at det Loftus har set ikke blot er noget, der ikke finder sted i Danmark og det er derfor jeg ikke har set den samme tilgang, så var det faktisk en tilgang jeg så hos en yngre betjent, men fra den gamle uddannelse, under min observation:

”Under patruljering i midtbyen, om aftenen ruller den erfarne betjent sit vindue en smule ned. Han siger: ’Jeg plejer at rulle det lidt ned, for der er nogen, der har nogle ting de lige synes vi skal have at vide om hvad de synes om politiet, som ’politivinsvin’ og lignende. Der er en holdning, på holdet, om at den slags skriver vi [giver bøde for]’ (Bilag 2:3)”

Ud over virke som et tegn på at det Loftus har set i England også finder sted i Danmark, så er det også et eksempel på at ældre kolleger ønsker at lære de nye betjente, hvad godt politiarbejde indebærer, hvilket ofte indebærer et ønske om at påvirke de nye betjentes attitude i jobbet (Chan 2001:123). Dette ser Karp og Stenmark også som en central del af socialiseringen ind i politiet, at de nye betjente helt fra starten af deres uddannelsesforløb bliver påvirket af de ældre kollegers forventninger til dem og deres handlinger (Karp & Stenmark 2010:9).

4.33 Mindre anvendelig viden

På trods af deres kritik af uddannelsens mere teoretiske tilgang tyder det altså på at der er elementer, der hænger ved og som de tror på, og har set, virker. Samtidig tjener det som eksempel på, at de har en bevidsthed om, at de ældre kollegers metoder ikke altid er problemfrie. Den ændrede uddannelse ser således ud til at have påvirket dem til en mere praktisk-intellektuel tilgang til jobbet. Inddragelsen af det de har lært på skolen virker dog alligevel til at være problematisk på mange måder. Som nævnt i det ovenstående er der en tendens til at se en forskel på skole og virkelighed. Med dette differentierede syn på de to, hvor skole står som en modsætning til virkelighed og ikke som et supplement, kan det naturligt være svært at inddrage teorien i praksis. Problemet kan blandt andet belyses med et eksempel på noget teori de har lært på skolen og som nævnes i langt de fleste interviews, nemlig Bourdieu. Dette spænder fra det, der virker til mest at være en erindring af navnet, der her stilles som et spørgsmål til mig: *”Ja, Bourdieu, siger det dig noget? (Andreas:16)”*, til den mere umiddelbare kritiske tilgang:

”Vi havde fat i Bourdieu og noget magtens paradoks, alle sådan nogle ting. Det tror jeg aldrig jeg lærte helt, hvordan jeg skal bruge det ude i virkeligheden (Klaus6)”.

Der er dog også det, der måske bedst viser problemerne, nemlig følelsen af at stå imellem en viden, man godt kan se en logik i, på den ene side, og så den praktiske erfaring og måske følelsen af kollegerne og offentlighedens blik, på den anden side, hvilket kan eksemplificeres med to citater fra den samme betjent:

”Jamen jeg synes da godt det kan være brugbart [teorien], vi har for eksempel haft noget om Bourdieu og noget om stigmatisering, (...) det er jo klart at hvis man kun stopper alle dem, der ser kriminelle ud, så får man måske ikke dem som, altså hr- og fru Danmark, hvis de laver noget kriminalitet. Hvis vi aldrig stopper dem, så får vi måske heller ikke dem. Det er fint nok lige at få de overvejelser der (Frank:5)”.

”(...) men når man står på gaden så bliver det sgu også sådan lidt, at stoppe hr- og fru Danmark, hver gang og skulle til at stå og lave en visitation på dem (Frank:6)”.

Det han på den ene side ser som en god ting, at lære om teori, som han virker til at se en fornuft i, i det første citat, fremhæver han på den anden side, som værende noget, der føles forkert når man står i situationen på gaden. Her vises skellet mellem en praktisk-intellektuel- og en mekanisk-intuitiv praksis tydeligt. Han er bevidst om, hvordan det praktisk-intuitive kan bruges i jobbet, at visitere Hr. og Fru. Danmark, for også at kunne tage dem i eventuel kriminalitet, så det er altså ikke operationaliseringen, der er problemet, men samtidig virker det til, at han ser det som unaturligt og at det, mekanisk-intuitivt, giver mere mening at stoppe dem, der ser kriminelle ud, som han også nævner. Hvad der gør at han ender med den holdning han gør kan være svært at sige, det kan dog formodes at være en kode i politijobbet, hvor hans kolleger vil se skævt til ham, hvis han stoppede Hr. og Fru. Danmark (Karp & Stenmark 2011:7). Som nævnt i et tidligere eksempel, oplevede en ny betjent at de ældre kolleger ikke ville stoppe en ny Peugeot og heller ikke mente, at han skulle gøre det. Dette viser, at selv elementer af uddannelsen som de synes er fornuftige, er svære for dem at have med sig i deres praksis på gaden. Ud over kollegernes påvirkning virker det til at de nye betjente har en bevidsthed om de rammer de arbejder under, at de er ude i offentligheden, som gør at de handler på en bestemt måde, som her at de undlader at visitere ”Hr. og Fru. Danmark” fordi det føles forkert.

4.4 Mekanisk-intuitivt

Herunder præsenteres de kategorier, der i højeste grad vurderes at knytte sig til en mekanisk-intuitiv tilgang til politifaget.

4.41 Gammel uddannelse, gamle kolleger og gammel kultur

Årsagen til at det er relevant at nævne de gamle betjente er at de, sammen med politiskolen, er dem, der former de nye betjente, jævnfør Karp og Stenmarks model for socialisering af betjente (Karp & Stenmark 2011:6). Den nye uddannelse kan ses som den bedste repræsentation organisationen har af det legalistiske perspektiv. Det er klart at studieordningen ikke er synonym med virkeligheden, i forhold til hvordan underviserne taler om de nye elementer i uddannelsen, hvordan holdningen til den ændrede uddannelse end må diskuteres blandt eleverne, der for de flestes vedkomne virker til at have et godt kendskab til den gamle uddannelse og andre faktorer, der får uddannelsen til at afvige fra studieordningen som ideal. Når det alligevel påstås, at uddannelsen er det tætteste vi kommer på et legalistisk perspektiv og der den største legalistiske påvirkning af nye betjente sker, er det primært med baggrund i Granér og Kronkvists teori om politijobbets særlige karakter som en del af det, der gør at kulturen er som den er. Granér og Kronkvist lægger vægt på at det er den høje grad af selvstændighed i politijobbet, der giver plads til en autonom kultur. På uddannelsen er selvstændigheden dog ikke til stede på samme måde og de tilbringer ikke på samme måde, flere timer med den samme makker, men skifter mellem flere undervisere. Det er ikke selve uddannelsen og det faktiske indhold på denne, der er interessant, men i højere de enkelte betjentes oplevelse af uddannelsen, da det mere handler om, hvorvidt de nye betjente ser formål og fornuft i det de lærer på uddannelsen. Dette handler ikke nødvendigvis om legalistisk over for autonomt, men også om praktisk-intellektuelt over for mekanisk-intuitivt, hvor uddannelsen forventes at lægge vægt på det praktisk-intellektuelle og det klassiske politiarbejde ses mere som mekanisk-intuitivt, hvilket de ældre kolleger kan ses som et udtryk for.

Når man ser på politiet, lige gyldigt hvilket land og hvad problemstillingen er, så er et centralt element kollegerne (Chan 2001; Finstad 2000; Loftus 2010; Waddington 1999). På trods af at ”kollegerne” altid må bestå af enkelt personer, så behandles de oftest som en samlet gruppe af mere eller mindre gennemskuelige aktører i den dynamik, der udgør helheden. Kollegerne udgør således den væsentligste del af det Karp og Stenmark kalder for koder, der regulerer betjentes adfærd ved at nogle

måder at udføre jobbet på accepteres, men andre ikke accepteres. I forhold til dette speciale er det interessant, hvordan de nye betjente ser på de ældre kolleger, herunder de ældre kollegers forskelle fra de nye og der, hvor der naturligt ligger en forskel, er i uddannelsen. Den gamle politiuddannelse blev vejet af organisationen og fundet for let, den levede ikke op til de krav og ønsker man havde, i forhold til at forme fremtidens politi, som beskrevet i Visionsudvalgets rapport (Se afsnit 1.11). Det er dog ikke problemerne ved den gamle politiuddannelse, der lever i bevidstheden hos de nye politistuderende. Hos mange af de nye står den gamle uddannelse, PG-uddannelsen (Politiets grunduddannelse) som den politiuddannelse de gerne ville have haft, men ikke har kunnet vælge. Adspurgt om de hellere ville have været på den gamle uddannelse var dette nogle af svarene:

"[Prompte] Ja. Det er der slet ingen tvivl om (Andreas:3)".

"Ja, meget hellere. Da jeg søgte var det også på den gamle uddannelse (Erik:4)".

"Nogle gange (Dennis:4)".

"Ja (Klaus:4)".

For mange af de nye betjente ville valget være faldet på den gamle uddannelse, hvis de havde haft et valg. I eksemplerne oven for har jeg afkrævet dem valget ved at spørge dem til det, men der er også svar, der kommer mere ud af det blå, som dette svar på, hvad denne studerende generelt synes om uddannelsen:

"Uddannelsen som helhed, hvis jeg skal være oprigtig, så havde jeg nok på mange måder foretrukket den gamle (Brian:2)".

Dette svar på det mere åbne spørgsmål om, hvad han synes om uddannelsen viser også, at det ikke blot er noget, der dukker op når jeg spørger direkte ind til det, men at det reelt er noget de har tænkt over. Det er dog ikke alle, der svarer at de hellere ville have været på den gamle uddannelse:

"Nej, (...) Jeg kan egentlig godt lide, den måde det kører på (Frank:18)".

Hvis de havde haft et valg er det således ikke helt entydigt, hvad de nye ville vælge og de fleste af dem kan se både fordele og ulemper, men direkte adspurgt hælder de fleste til den gamle uddannelse. Billedet af den gamle uddannelse som en bedre uddannelse er ikke blot et, der er opstået fordi de nye føler, at uddannelsen bare burde være bedre, men er et billede, der virker til at være overleveret fra de ældre betjente:

”Der er selvfølgelig nogle ting man tænker godt kunne gøres bedre, men det er måske også fordi man sammenligner lidt med den gamle uddannelse, det man hører om den i hvert fald, fra de gamle elever (Klaus:3)”.

Som flere af dem nævner i interviewene så kender de dog ikke direkte til den gamle uddannelse, men kun til det de har hørt om den. Det ses således, at de ældre kolleger har en vis påvirkningskraft over for de nye betjente, hvilket viser sig i så høj grad, at de nye betjente ser negativt på deres egen uddannelse, baseret på ældre kollegers udsagn. Det kan heller ikke udelukkes at undervisere på uddannelsen taler mere positivt om den gamle uddannelse end den nye. I sig selv kan det siges at være uden større væsentlighed, da de nye netop ikke har et valg i mellem de to uddannelser og derfor ikke kan vælge den mere teoretiske uddannelse fra, til fordel for den gamle og mere praktiske uddannelse. Problematikken er dog, at jo mere negativt de nye ser på deres uddannelse, des mere kan de formodes at distancere sig fra den når de kommer ud fra skolen, hvilket kan være medvirkende til det, der blev belyst i afsnittet ovenfor, nemlig en høj grad af skepsis i forhold til at benytte viden fra skolen i praksis. Med Karp og Stenmarks model kan man sige, at den ideologi skolen her ses som et udtryk for, ikke passer ind i de koder, som betjentene føler er gældende, hvilket kan være årsagen til at flere af dem ville ønske de havde været på den gamle uddannelse. Der ses den nye uddannelse, som vist i afsnittet oven for, som en uddannelse, der ikke helt stemmer over ens med den virkelighed betjentene ser og mange gange spores der en underliggende kritik: *”(...) der er da meget sidde og læsen, arbejde med opgaver (Louise:2)”.*

Denne høje grad af tilslutning til den gamle uddannelse kan være et tegn på flere ting. Det kan være at den nye uddannelse reelt er en dårlig politiuddannelse og at de ting, der undervises i ikke passer ind i den virkelighed de skal bruges i. En anden mulighed er, at en uddannelse altid vil blegne i forhold til et praktikforløb i uniform og patruljevogn og at da den gamle PG-uddannelse eksisterede var dem, der gik på den lige så kritiske, de havde bare ikke en anden uddannelse de kunne drømme sig væk til. Endnu en mulighed er at måden de ældre kolleger taler om den nye uddannelse på er med til at sætte den i et dårligt lys hos de nye. Denne mulighed trækker lidt på de to andre, nemlig at en uddannelse sjældent stemmer helt overens med den virkelighed den skal bruges i, der er ting man lærer mere korrekt eller besværligt end hvad, der gøres i praksis og, at den sjoveste del af politiuddannelsen aldrig har været at sidde på skolebænken, men snarere at være i praktik. Hvor forskellen på nyuddannet betjent og gammel betjent tidligere kun bestod i erfaring, så er der nu en mere håndgribelig forskel som bedre kan angribes, i form af forskellige uddannelser, men det er ikke svært at forestille sig at nye betjente også tidligere fik at vide, at det først var på gaden de lærte det rigtige

job. Angrebet på den nye uddannelse er måske bare en forskydning af en længerevarende opfattelse i politiet, at man ikke kan lære jobbet på skolen (Karp & Stenmark 2010:10). Dette er også interessant i forhold til, at den kritik de fleste har er, at skolen ikke er praktisk nok, på trods af, at de har praktiske rollespil på skolen, så det handler ikke kun om at sidde stille.

4.42 Frygten for ikke at være god nok

Efter at have været på skole virker det til at det kun er det at være betjent ude i virkeligheden, der kan stille dem tilfredse:

"(...)efter otte måneder på skole, det lyder måske ikke af meget, men så får man ikke mere ud af de der rollespil og det. Så er det rart at komme ud og prøve noget rigtigt (Dennis:1)".

Det er klart, at der er en forventning og en spænding forbundet med at skulle ud fra skolen og være rigtig politibetjent, for som en nævner er det først der de føler hvordan det er at befinde sig i den rolle som mange af dem har set frem til i mange år:

"(...) man lærer jo hvordan det er at stå i en uniform ude på en gade, alle de øjne, der kigger på en, hvor man mærker at presset er større end bare i et rollespil på politiskolen (Frank:12)".

I forhold til dette er der også en yderligere dimension, for nok har mange af de nye betjente haft et årelangt ønske om at komme ind til politiet, men hvad nu hvis det skulle vise sig ikke at være noget for dem?

"Jeg tror at på modul-2 det er nok der man først rigtig mærker om man kan lide at være betjent (Dennis:7)".

Denne frygt for ikke at være god nok eller ikke kunne finde sig til rette i politirollen kan også spores når de skal komme med et eksempel på et tema på skolen de synes har været særligt dårligt. Her nævner de fleste et tema om færdselsloven:

"Færdselsloven, som er en ret stor ting når man kommer i patruljetjenesten (...) det husker jeg i hvert fald som værende ret dårligt faktisk, (...) der synes jeg ikke jeg var ordentlig klædt på til det at komme ud (Casper:8)".

Når temaet om færdsel nævnes som værende et mindre godt forløb kan det skyldes en bevidsthed om, at når man kører patrulje, så befinder man sig i trafikken og det er oplagt at man bør have styr på færdselsloven.

”(...) bare en kort overflyvning i færdselsloven. Det er lidt ærgerligt synes jeg, for jeg synes meget det er det man kan bruge på gaden, det er færdsel (Klaus:6)”

Når det kommer til stykket så virker det dog til at det, som nævnt, handler om en frygt for ikke at være god nok når de er på gaden og det virker mere til at være et spørgsmål om, at når jeg beder dem om at huske tilbage, så kan de huske, at de på det tidspunkt ikke brød sig om det tema, ikke følte det var godt nok, men nu har de mere svært ved at forklare hvad problemet med det egentlig var:

”Hvis man skal sætte fingeren på hvad det lige er så har jeg lidt svært ved det, jeg tror mest det er når man er i det (Casper:8-9)”

Kritikken af dette specifikke tema kan således også hænge sammen med de nye betjentes bevidsthed om, at de går på en ny uddannelse og de virker til at have hørt en masse historier om, hvordan den gamle uddannelse var bedre. Så de nye betjente frygter, at det passer at deres uddannelse er dårligere og de frygter, at de ikke bliver lige så gode som dem, der blev uddannede på den gamle uddannelse. Denne frygt findes formentlig i mange fag, inden studerende eller elever kommer ud og oplever jobbet og får erfaring nok til at blive mere sikre på sig selv. For politiet er der dog flere studier, der peger på, at myter om, hvor krævende jobbet er, er meget udbredte. Det gælder blandt andet Loftus (2010:8) og Waddington (1999:291), som begge nævner, at det inden for politiet er udbredt at spændingen, kompleksiteten og andre elementer af jobbet pustes op. Dette kan formodes at skabe et skræmmebillede for dem, der står på tærsklen til at skulle indtræde i politiet. At det netop er færdsel, der som nævnt er en stor del af den første praktik, der skaber nervøsitet blandt de studerende, er derfor ikke så underligt, hvis de studerende ikke føler det lever op til den forestilling de har om hvad de skal kunne når de kommer ud på gaden. I teksten ”Politistudentene: Hvem er de og hvorfor vil de bli politi?”, ser, lektor i sociologi, Pål Winnæss og, professor i professionsstudier, Håvard Helland på norske politistuderendes motivation for at vælge politiet, samt deres sociale baggrund. Noget af det de påpeger er netop at dem, der starter på politihøjskolen i Norge, allerede inden de begynder har en klar opfattelse af hvilken holdning, der er den rigtige at have i politiet og generelt et stærkt billede af hvad der forventes af en politibetjent (Winnæss & Helland 2014:95).

Denne tilpasning til politiets koder allerede inden start på uddannelsen kommer til udtryk på forskellig vis, som her nedenfor, en symbolsk interaktionistisk tilnærmelse til politikulturen, hvor det er kutyme at give hånd:

”Det er sådan noget som det der med at man giver hånd inde ved politiet, det gør man, det er noget, der kører inde ved politiet, det gør man selyfølgelig (Frank:4)”

Det er klart at et håndtryk i sig selv ikke er noget udsædvanligt eller tegn på en tilpasning til politiets koder, det væsentlige er at der gives den begrundelse, at det er noget man gør ved politiet, en anden begrundelse kunne have været, at det er almindelig høflighed at give hånd. I dette tilfælde har den studerende et familiemedlem, der er ved politiet, hvilket har givet denne indsigt. For flere af de andre studerende har muligheden for tilpasning i højere grad været baseret på det de har kunne læse sig til. Dette er primært det fysiske, hvilket er noget de alle har nævnt når de bliver spurgt til deres forberedelser (Andreas:2; Brian:2; Casper:4; Dennis:2; Erik:3; Frank:3; Klaus:3; Louise:2). Denne fysiske træning kan man se på flere måder, en er en common-sense tilgang, hvor man kan sige, at det er naturligt, at man forbereder sig på en så konkret ting når man skal til en optagelsesprøve, hvor man ved, at der lægges vægt på det. En anden måde at se det på er med Karp og Stenmarks perspektiv, hvor den fysiske forberedelse er en tilpasning til politiets rationelle mål, som er de ting en politibetjent skal kunne for at udføre sit job (Karp & Stenmark 2011:7). Som en uddybning af dette syn på den fysiske træning kan man sige at det også er et forsøg på at leve op til de koder man forventer eksisterer i politiet, hvor man skal være i god fysisk form for at blive accepteret af sine kolleger.

4.43 Hvem bliver betjente?

Hvis det bare handlede om at være forberedt så godt som muligt, så ville de også have forberedt sig på prøverne i dansk og engelsk. Det er klart at målene der er mere diffuse og derfor svære at forberede sig på, men der er dog en, der udtaler at han har gjort det:

”Det er mere sådan det menneskelige, sådan at man lærer hvordan man argumenterer (...) Altså at man tænker over hvad man egentlig selv synes (Casper:5)”

For de andre har det spillet en mindre eller slet ingen rolle. Der har det kropslige, der må kategoriseres som mest mekanisk-intuitivt været prioriteret over det mere abstrakte, praktisk-intellektuelle, som dansk, engelsk og gruppeopgaver. Disse opgaver virker de til at have sværere ved at forberede sig på, på trods af at det ikke er umuligt, men det peger måske på endnu en ting når det kommer til hele denne forandringsdebat, nemlig hvem det er, der optages på politiskolen, for ud fra dem jeg har talt med tyder det på at være en gruppe, der ikke ser formålet i, eller har svært ved at forberede sig på de mere abstrakte dele af uddannelsen. Under min observation fortalte en ny betjent mig dog at han havde oplevet at personer han ikke mente var egnede til at være i politiet havde været på højskole og der havde lært alle de ”rigtige” svar for at blive optaget (Bilag 2:2). Det interessante er at det er personer som denne betjent følte ikke passede ind, men det kan formodes at dette ønske om at tilpasse

sin holdning også gælder for de mere egnede, der ikke stikker ud som nogen, der ikke passer ind i organisationen.

Det, der i sidste ende kan ses som problematisk ved denne stærke forventning til, hvad det er en betjent skal kunne og hvilken holdning man skal have, er at det gør dem mere modtagelige over for påvirkning fra ældre kolleger fordi det er den kapital de besidder, der i højeste grad lever op til deres forestillinger om politiet. Så når valget står mellem den formelle organisations vision om en mere praktisk-intellektuel tilgang og den uformelle organisations tilgang, der i højere grad er mekanisk-intuitiv, så vil den uformelle være mest dragende, fordi det er kollegerne de føler sig direkte bedømt af og derfor deres koder de ønsker at leve op til. Dette ses også ved måden de omtaler de to ting på, som nævnt ovenfor mener de generelt, at meget af det de lærer på skolen ikke passer ud i virkeligheden, men denne opfattelse af hvad virkeligheden er er et abonnement på en særlig ontologi og hvorvidt den stammer fra før deres optagelse og den fremstilling, der er i medier, eller stammer fra ældre kolleger og muligvis nogle undervisere på skolen kan være svært at sige. Det der dog virker til at gå forud for praktikken, er når de nævner deres generelle kritiske syn på de teoretiske fag. Dette kan yderligere kobles til noget flere nævner, at man bliver mere kynisk, mindre grundig og generelt mere afslappet jo længere man har været i politiet (Chan 2001:121).

”Jeg synes jeg er blevet mere kynisk i mine synspunkter en gang i mellem og også nogle gange når man bare er ude til ting. At se en død, førhen var det jo helt vildt, hvis man gjorde det, nu er det bare, ja, det tænker man ikke over længere, på samme måde. På den måde, en lille smule kynisk, også i tankegang, med nogle ting (Klaus:10-11)”

Det tyder dog på, at deres syn på, hvad der er vigtigt i politiet, er skabt inden det første skoleophold, siden det de har lært der ikke har præget dem dybere. Med hvilket jeg mener, at holdningen blandt disse politistuderende generelt er, at det er det de lærer på gaden der er det vigtige og den rigtige politividen. Så på trods af, at skolen er det første led i deres uddannelse, til at få gjort et indtryk på dem, så forkastes det tilsyneladende hurtigt, til fordel for det mere mekanisk-intuitive, når de er ude i praktik. En ukendt faktor i dette er naturligvis, hvorvidt underviserne på skolen reelt advokerer for den mere praktisk-intellektuelle tilgang som studieordningen afspejler, eller de behandler det som et nødvendigt onde ved en uddannelse, der er blevet ændret af personer højere oppe i organisationen. At de lytter mere til politiundervisere end de teoretiske er også nævnt i Karp og Stenmark (2012:9)

Hvis målet med at ændre politiuddannelsen har været at forsøge at skabe en politiorganisation, der i højere grad er analytisk og strategisk og at dette ses som værende i uoverensstemmelse med den

etablerede politikultur, så har man altså på den ene side en formel organisation, der fokuserer på strategi og analyse og på den anden side har man en uformel organisation, der fokuserer mere på spænding (Loftus 2010, Waddington 1999). Samtidig har de politistuderende allerede inden de påbegynder uddannelsen haft en klar opfattelse af hvad jobbet indebærer, hvilket hælder mest til den uformelle organisations opfattelse (Winnæss & Helland 2014). Dette medvirker til en situation, hvor de studerende allerede under deres første skoleophold har en klar ide om, hvilke dele af undervisningen, der er anvendelige og derfor hvilke der er vigtige. Hvis man ser på Karp og Stenmarks model for socialisering kan man sige, at den baggrund en betjent tager med ind i politiet har betydning for, hvilke værdier, der påvirker dennes endelige koder og i dette tilfælde virker det til at de koder de følger mest orienterer sig mod en mekanisk-intuitiv tilgang (Karp & Stenmark 2012:6).

Denne præsocialisering er også en af de væsentlige pointer i, professor i kriminologi, Liv Finstads tekst om ”En god kollega”, hvor hun beskriver hvordan politihøjskolen i Norge vurderer sine ansøgere og beslutter, hvilke ansøgere der findes egnede og hvilke, der ikke gør (Finstad 2000:215-217). Finstad beskriver også, hvordan idealet, i norsk politi, er at man skal være ”stærk og klar”, hvilket baserer sig på et udtryk, der bruges i radiokommunikation (Finstad 2000:214). På sin vis er det det samme ideal jeg har oplevet de nye betjente italesætte. Det med at være klar står frem når man ser på den måde de kritiserer uddannelsen for ikke at give dem alle svarene, således at de ikke behøver at opleve ambivalens på gaden, men blot kan handle mekanisk-intuitivt, som her hvor det ses at de i højere grad ønsker at have de rigtige svar frem for at skulle søge dem:

”(...) det er sgu lidt svært at søge i, sådan noget polititeori, men jeg synes det var lidt mærkeligt, fordi der er tit og ofte et konkret svar (Louise:3)”

At være stærk har lidt af det samme, at man skal udvise handlekraft, hvilket handler om at man skal kunne gribe fysisk ind, hvis det bliver nødvendigt. Det er dog også noget af det de alle sammen har haft fokus på inden optagelsen, at gøre sig fysisk klar til optagelsen, men her er et perspektiv på det dog også at de fleste af dem nævner at de altid har trænet meget og derfor ikke frygtede den fysiske del af prøven, men blot sørgede for at få tilpasset deres træning til de konkrete øvelser. Dette bekræfter også ideen om at politistuderende tilpasser sig jobbet allerede inden optagelsen eller at det er en bestemt type, der optages.

”(...) jeg har da trænet målrettet imod det, men jeg trænede i forvejen (Erik:3)”

4.5 Imellem praktisk-intellektuelt og mekanisk-intuitivt

Når de nye betjente skal placeres et sted mellem praktisk-intellektuel og mekanisk-intuitiv tilgang til politiarbejdet, har jeg ovenfor forsøgt at beskrive, hvordan de ser på de dele af deres uddannelse og job, der befinder sig primært i den ene eller den anden ende af spektret. Her vil jeg tage fat i nogle af de pointer, der i højere grad befinder sig i spændet mellem praktisk-intellektuelle og det mekanisk-intuitive.

4.51 En dominerende tilgang?

Som nævnt ovenfor starter det allerede med deres forberedelse inden de skal til optagelsesprøven, hvor det de ser forberedelsen til det fysiske som en selvfølge, men den boglige forberedelse omtales mere som værende besværlig at forberede sig på.

”(...) det rent fysiske sørgede jeg for var på plads. (...) det viste lidt en motivation, og der var nogle krav, der var stillet inden man skulle til en optagelsesprøve, så det var ligesom noget jeg kunne ændre på, hvis jeg havde lyst til det. (...) dansk-case og ja, der var også en engelsk-test, og det var lidt sværere at forberede sig på (Frank:3)”.

Det fysiske kan ses som værende mekanisk-intuitivt, hvor andre dele af optagelsesprøven, især gruppeopgaver og individuelle samtaler, er mere praktisk-intellektuelle. At de mest ser sig i stand til at forberede det fysiske fremhæver Winnæss og Hellands pointe om at holdninger til politiarbejdet ikke ændres på trods af højere uddannede betjente, eller i deres tilfælde med betjente, der i højere grad kommer fra en baggrund med højtuddannede forældre. De personer, der søger ind til politiet har stadig det klassiske syn på politiet på trods af at der nu kræves en gymnasieeksamen, eller anden baggrund, der vurderes at kunne sidestilles dermed (Winnæss & Helland 2014:118). På samme måde er ønsket for de nye betjente også ganske klart, de vil ud og være rigtige betjente, hvilket ses som værende i patruljetjenesten, hvilket også kaldes beredskabet.

”(...) beredskabet er der man bliver fodsoldat. Det er jo os der laver alt det reelle arbejde (Dennis:3)”.

At beredskabet ses som det rigtige politiarbejde er formentlig ikke nogen tilfældighed, da det netop er patruljekørsel, der er omdrejningspunktet for de fleste TV-programmer, der omhandler politiet (Reiner 2000:137). Der kan naturligvis være andre årsager til at alle ønsker at komme i beredskabet

end at de har set det på TV, men der er flere, der nævner at det er de programmer, der skabte deres interesse for politiet:

”Jeg faldt lidt for de der hundeførerprogrammer på fjernsynet, blev bidt af det, dem har jeg set ualmindeligt mange gange (Louise:1)”.

Yderligere virker det til at TV-programmerne medvirker til at skabe et bestemt billede af faget:

”De dokumentariske, Station2, politirapporten på Kanal5, alle de programmer, der kører og der får man jo et indtryk af hvordan det hele tiden er på gaden. Man ser knap så meget af det når man sidder og sagsbehandler (Frank:18)”.

TV-billedet er altså ikke i overensstemmelse med virkeligheden og det kan virke til at for de nye betjente har ønsket blot været at blive en del af politiet og være en af dem, der får lov at køre med de blå blink eller arbejde med politihunde. Den anden side af jobbet har ikke været en del af deres billede på politiet, i første omgang i kraft af rapportskrivning og sagsbehandling, men med den nye uddannelse er der nu også den teoretiske vinkel, som de dog ikke er begejstrede for:

”(...) det kan godt være vi skal være mere refleksive, men hvad hjælper det nu, hvor jeg tager ham her igen, med noget kokain, hvordan er det jeg skal være mere reflektiv i den situation? Han skal jo sigtes for det, den er jo ikke længere end det, så kan jeg ikke rigtig se, hvordan det værktøj [teori og analyse] skal komme ind (Erik:5)”.

De virker ikke til at have interesse i en praktisk-intellektuel tilgang, men kun en mekanisk-intuitiv. Det handler således ikke kun om at være praktisk, for der kunne teori trækkes med ind og indtænkes, men det virker de uinteresserede i, eller muligvis ser de bare ikke formålet. Dette ses i eksemplet ovenfor, hvor der kan ses på det med mere teoretiske briller, men denne respondent udviser ingen interesse i at benytte en sådan tilgang. En anden har følgende syn på det at skulle være mere praktisk-intellektuel i jobbet:

”(...) for det er ikke det job man søgte, det er ikke den reklame de har lavet, det er ikke det de har slået det op på (Brian:5)”.

Her er vi tilbage til politiets brochure for jobbet som politibetjent og den fremstilling de har af jobbet der. Det tyder på at den fremstilling til dels er med til at lokke betjente til, men også at den ikke stemmer overens med ønsket om et mere strategisk og analytisk politi.

4.52 I spændet mellem det praktisk-intellektuelle og det mekanisk-intuitive

Hvordan er det så de nye betjente selv oplever at stå mellem ledelsens ønske om et mere praktisk-intellektuelt politi og den etablerede politikultur, der i højere grad er mekanisk-intuitiv? De fleste fremhævede pointer ovenfor omhandler deres syn på de elementer, der til sammen udgør spændet mellem de to yderpunkter, men noget andet er deres konkrete syn på, dels hvordan det opleves at komme ud fra politiskolen med en forventning, fra den formelle organisation, om at de skal kunne ændre på kulturen eller i hvert fald selv være en anden type betjente end deres ældre kolleger og dels hvad deres eget syn på de to tilgange til politiarbejdet egentlig er.

I nogle tilfælde skal man som forsker grave en smule for at finde citater, der kan underbygge en given pointe, noget, der givent er eksempler på i denne analyse, andre gange kan man støde på citater, der er så rammende at det er svært at forestille sig bedre empiri. Herunder er et eksempel på det sidste:

”(...) hvis der er en teoretisk tankegang om at herude vil der nok ske noget, hvorfor kører vi ikke derud? Jamen personligt, fordi jeg er mere praktisk tænkende, så vil jeg måske sige, at jeg ved, af personlig erfaring, at det sker ovre i den modsatte ende af byen, så nu kører jeg herover. Det kan godt være vi får en besked om at vi skal ud at kigge, men så gør vi det, for så er det en ordre. Hvis jeg selv står og skal vælge, så kører jeg derhen, hvor min erfaring siger mig at der er størst sandsynlighed for der sker noget (Brian:9)”.

I forhold til at se på de nye betjentes syn på praktisk-intellektuelt og mekanisk-intuitivt politiarbejde er der flere ting, der gør sig gældende i citatet. Det, der i første omgang er interessant er den direkte italesættelse af, at det er det mekanisk-intuitive, der er det dominerende. I dette, eksempel, hvor denne nye betjent forestiller sig, at han har fået et teoretisk funderet tip, som han kalder det, i praksis kunne det for eksempel være et tip fra politiets analyseenhed, der vil han alligevel vælge at følge sin egen fornemmelse for, hvor der vil ske noget kriminelt. Ikke blot vælger han at ignorere det praktisk-intellektuelle tip, han bevæger sig næsten fra acceptsfæren og ind i privatsfæren, hvor der er tale om elementer, der ifølge den officielle organisation ikke har betydning for virksomheden, i dette tilfælde denne betjents egen fornemmelse for kriminalitet i forhold til et teoretisk funderet tip (Granér & Kronkvist 2014:60). Her ses det, hvordan friheden i jobbet er afgørende for måden det udføres på, både ved selve det at han siger han vil følge sin egen fornemmelse først og fremmest, men også når han siger at der skulle en ordre til før han ville følge det teoretisk funderede tip. Den mekanisk-intuitive tilgang er altså ikke bare en, der følges i mangel på bedre, men den er så stærk at i hvert fald denne nye betjent vil følge det mekanisk-intuitive frem for det praktisk-intellektuelle med mindre han

helt konkret får en ordre om noget andet. Det kan siges at, hvis uddannelsen virker så bør de nye betjentes følelse af, hvor der vil ske kriminalitet stemme overens med teorien, fordi de benytter den til at danne deres fornemmelse, men her sætter den nye betjent de to op som modsætninger og gør klart, hvilken af dem han vil tro på, så hans tillid til teoretisk baseret politiarbejde er meget lille. Dette knytter sig til det jeg nævnte i afsnit 4.31, at teori sættes op som en modsætning til virkeligheden:

”(...) måske kunne bruge tiden mere konstruktivt, end bare med alt det teori, måske komme lidt mere ud i virkeligheden, lidt mere praktisk (Klaus:4)”.

Hvorvidt dette knytter sig til en aktiv praksis blandt deres ældre kolleger, hvor man aktivt giver udtryk for at de nye betjente bør glemme det de har lært på skolen eller der i højere grad er tale om en proces, der drives af de nye og deres eget ønske om at passe ind kan være svært at sige. At de ældre kolleger taler uddannelsen ned fandt Chan som værende mere en kliché om politiet end en realitet (Chan 2001:123). Karp og Stenmark nævner dog det modsatte, at ældre kolleger enten verbalt eller via deres handlinger, viser at de ikke mener at det, der læres på skolen passer ind i deres virkelighed (Karp & Stenmark 2011:10) For mine respondenter virkede det i højere grad til at handle om deres øget ønske om at passe ind, mere end en direkte kritik fra ældre kolleger:

”Man har også tendens til, når man kommer herud på stationen, at være lidt mere ydmyg og man falder måske ind, prøver at passe ind, komme ind i rytmen. I stedet for at stille sig op, på dag et, og fortælle at ’sådan og sådan har jeg lært på skolen, og sådan bliver det fra nu af’. Der har jeg i hvert fald haft tendens til at falde ind i rytmen her prøve at passe så godt ind jeg kan (Andreas:4)”.

Som Karp og Stenmark har set i deres studie så bliver de nye betjente stærkt påvirkede af deres ældre kolleger, når de er ude i praktik. Her begynder de at tillære sig de metoder de ældre betjente benytter og står selv med det primære ansvar for at forsøge at inddrage de metoder de har lært på skolen, ude i praksis (Karp & Stenmark 2011:9-10). I den forbindelse er det meningen at deres vejleder på lokalstationen skal virke som bindeled og forsøge at vise, hvordan viden fra skolen kan omsættes fra kun at være intellektuel til i stedet at være praktisk-intellektuel og kunne bruges i deres praksis. Adspurgt om vejlederne gør dette svarer en respondent:

”Nej, for de er PG’er så de kender ikke til vores for de har ikke selv været igennem det (Erik:6)”.

Det bindeled, der burde være mellem uddannelsen og det daglige arbejde kan muligvis mangle. Under min observation spurgte jeg den ældre betjent, der kørte som vejleder, hvorvidt han ville have valgt den nye uddannelse, hvis han havde valget, til, hvilket han svarede at han var glad for at have været

på den gamle uddannelse, da det efter hans opfattelse er på gaden man lærer jobbet (Bilag 2:2). Tilpasning for de nye virker til at handle mindre om at kunne oversætte deres viden fra skolen til viden ude i praktikken og mere om at tilpasse sig den eksisterende praksis:

”Jeg synes at jeg starter med at indrette mig lidt her, så kører vi efter, hvordan man gør her på stedet. Så kan man altid prøve at påvirke det lidt i den retning man godt vil (Frank:12)”.

I dette tilfælde er der dog også forestilling om at senere vil man kunne ændre på tingene.

4.53 Forandring i fremtiden

Spørgsmålet om, hvorvidt man kan skabe forandring og hvorvidt de nye betjente kan medvirke til dette handler i dette tilfælde ikke så meget at skabe ændring i sig selv, men i højere grad om de nye betjentes eget syn på, hvorvidt de kan skabe forandring. Det væsentlige ved dette er at alle de nye betjente har en bevidsthed om at de lærer mere praktisk-intellektuel tilgang til faget på skolen, og at de ældre kolleger i højere grad har en mekanisk-intuitiv tilgang. Naturligt bruger de ikke disse begreber, det er blot min operationalisering af meningen i deres udsagn, til et analytisk redskab. Denne forskel italesættes på forskellig vis, men pointen er at de ældre betjente ikke forstår eller ikke interesserer sig for de nye tilgange:

”Når man fortæller de gamle om, hvordan og hvorledes, så er det helt væk for dem. Altså det vi får fra skolen (Andreas:4)”.

Selve synet på dem selv som dem, der skal drive forandring italesættes meget direkte:

”(...) jeg tror ikke det bliver så metodisk og så analytisk som de gerne vil have, at vi bliver en generation, der kommer til at føre det frem, for det er bare tit sådan at vi kender dem, der laver kriminaliteten og vi har de gamle veje, vi har de der mange forskellige veje vi kan gå i efterforskningsarbejdet og det er bare tit de veje vi går (Klaus:17)”.

Det er meget tydeligt, at der ikke er nogen interesse i at promovere nye metoder eller prøve at gå nye veje. Her bliver det gjort klart at så længe man befinder sig i acceptsfæren og efterlever den officielle organisations formål, at opklare kriminalitet, så benytter man de metoder man selv ønsker (Granér & Kronkvist 2014:60). Der er således også tale om en mekanisk-intuitiv tilgang til jobbet, hvor man lægger vægt på at man som oftest kender dem, der begår kriminaliteten. For de nye betjente handler

det i det hele taget meget om at blive en del af kulturen og lære de koder de ældre betjente har for at de kan blive en del af feltet:

”Men ting, der har fungeret de sidste 40 år, så skal man måske ikke, som ny politistuderende komme og sige ’hvad fanden er det her for noget lort, det fungerer ikke’, når alle måske kan få det til at fungere (Casper:16)”.

Der er dog også tegn på, at den nye uddannelse rent faktisk har betydning, måske ikke i forhold til, hvad det er de nye betjente efterstræber af viden eller hvilken tilgang til faget de primært er interesserede i, men det betyder ikke at de nye betjente ikke har evnen til at forholde sig til teori. I et af interviewene kommer vi til at tale om implementeringen af teori og som et eksempel nævner jeg ”Kansas city preventive patrol experiment” (Kelling et al. 1974) og spørger til, hvad hans kolleger mon ville sige, hvis han sagde til dem at de skulle stoppe med at køre patrulje, fordi det ikke havde nogen dokumenteret effekt. Det svar jeg fik var overraskende reflekterende og kritisk over for validiteten af undersøgelsen:

”Ja, altså, det kan man selvfølgelig godt sige, nu ved jeg ikke, jeg kender ikke eksperimentet og selve undersøgelsen, hvordan, hvad skal man sige, om man kan sige noget ud fra den eller man ikke kan, om de har lavet undersøgelsen ordentligt, men man kan i hvert fald sige, at der er nogle ting man kan overveje og se på, at det har måske ikke så stor effekt med den patruljekørsel. Jeg ved så ikke om man har målt på om antallet af initiativsager er faldet, det må det næsten gøre. Man kan jo ikke rigtig tage nogle initiativsager, hvis ikke man kører patrulje (Frank:15)”.

På den måde lever uddannelsen altså op til sit formål, den gør betjente i stand til at:

”(...) reflektere over muligheder og barrierer, der knytter sig til implementering af resultater fra forsknings- og udviklingsarbejde i professionens praksis (Politiskolen 2015:8)”.

At denne evne så ikke benyttes i det daglige arbejde kan man problematisere, da det ellers er svært at se formålet i at ændre uddannelsen. Det leder dog frem til en anden interessant pointe, at det ikke hjælper at lære betjentene en mere praktisk-intellektuel tilgang til jobbet, hvis det ikke er en del af jobbet at benytte denne tilgang:

”Men der er jo forskellige statistikbanker og sådan noget, hvor man kan trække noget statistik, men det er jo som sådan ikke noget jeg gør i mit arbejde jo, men det kan være jeg måske kommer til at gøre det om 10 år (Casper:14)”.

For at skabe en forandring i betjentenes tilgang til jobbet er man således nødt til også at se på den organisatoriske ramme, hvor det defineres, ikke blot hvad betjentenes opgaver er, men også hvordan disse skal håndhæves i praksis (Karp & Stenmark 2011:10). Det er altså ikke blot et spørgsmål om at den officielle organisation sætter nogle mål, disse mål skal bringes ind i fællesfeltet på en måde, så ledelsens ønsker stemmer overens med betjentenes faktiske udførsel af jobbet (Granér & Kronkvist 2014:59-60). I dette tilfælde er man derfor nødt til at ændre den konkrete beskrivelse af hvad det indebærer at være politibetjent i Danmark, på en måde så det strategiske og analytiske, praktisk-intellektuelle, reelt bliver en del af jobbet.

Den organisatoriske ramme kan ses som det Granér kalder for det legalistiske perspektiv på politiet (Granér 2014:140) og det Granér og Kronkvist kalder for det repræsentative felt (Granér & Kronkvist 2014:59). Problemet med at et ønske om at skabe en mere strategisk og analytisk organisation, ved stort set kun at ændre organisationens ideologi, på det formelle niveau, er at så længe rammen for udførelsen af jobbet er den samme, så kan det være svært at se aktørernes, i dette tilfælde de nye betjentes, incitament til at leve efter denne nye ideologi, frem for den gamle ideologi, som mere aktivt er afgørende i skabelsen af de koder betjentene efterlever, fordi den gamle ideologi overleveres direkte af de ældre kolleger.

4.6 Hvad er årsagen?

Årsagerne til at ingen af de nye betjente aktiv ønsker at indføre eller benytte en mere praktisk-intellektuel tilgang kan være mange. Der er dog en tydelig indikation på at det, der værdsættes er den praktiske erfaring og manglen på denne gør dem usikre på sig selv. Der kan altså være et paradoks, hvor man ønsker at lære de nye mere teoretisk viden for at de kan ændre på kulturen, men fordi der skal gives mere teoretisk viden må noget af det praktiske tilsidesættes, hvilket medfører at de i højere grad forsøger at være som deres ældre kolleger når de kommer ud fra skolen, fordi de føler sig usikre på deres egen kunnen. Dette gør sig i første omgang i praktik, og senere som færdiguddannede, der er en grundlæggende følelse, af at det først er når man kan arbejde mekanisk-intuitivt, med faget på rygraden, man er rigtig betjent:

”Og jeg ved jo ingenting, jeg er jo bare ham fra skolen. Sådan føler man i hvert fald selv for man har jo ikke nogen praktisk erfaring (Klaus:18)”.

Den følelse kan formodes at opstå på baggrund af flere ting. En ting er den nye betjents eget billede af hvad der er brugbar viden i politiet, hvilket jeg har været inde på. En anden ting er at den nye betjent kan føle at den viden, der er med fra skolen, ikke tæller som viden i praksis, fordi den praktisk-intellektuelle viden ikke har en plads i de koder, der er gældende i politiet. Hvis dette er tilfældet, og man ser på det praktisk-intellektuelle som den formelle organisations ønske for organisationen, så tyder det på at den uformelle organisation står stærkere, da den mere mekanisk-intuitive tilgang de i højere grad er repræsentanter for er det, der vurderes som den dominerende kode af de nye betjente.

”Altså min plan lige nu er faktisk bare at blive færdig med politiskolen og så lige komme i beredskabet og få noget erfaring. Det er lidt det der praktiske og få sådan at man er selvkørende, det glæder jeg mig til, at man kan klare det hele selv, næsten. Det gør man jo så nok alligevel ikke, men sådan at man kommer til at køre meget selvkørende og får lige lidt, hvad skal man kalde det, selvtillid, man føler at man står placeret godt på jorden, man har det man skal bruge (Frank:13)”.

Ønsket om mere praktisk-intellektuelle betjente kan i sidste ende føre til betjente, der blot efterstræber at have en mekanisk-intuitiv tilgang i højere grad. Det er en situation, der er svær at vinde, for som vist ovenfor, så lærer de nye betjente rent faktisk det man ønsker de skal lære, men i overgangen til praksis kan det ikke overføres:

”Jeg tænker at lige nu har jeg nok i simpelthen at lære basistingene. Jeg synes der er rigeligt meget, for mit vedkommende har jeg slet ikke overskud til at være fremgangsperson, gå foran med sådan nogle ting, lige nu. Personligt har jeg rigeligt i at lære alt det faglige. I at passe ind på stationen, i at lære håndværket at kende, før jeg skal implementere nye ting, i et håndværk jeg i øvrigt ikke kender fuldt ud endnu (Andreas:11)”.

Så måske kommer denne generation af nye betjente til at ligne deres ældre kolleger, på samme måde som Loftus har set at grundlæggende er der ikke sket de store ændringer i politikulturen (Loftus 2010:16). Samtidig har jeg dog også set at der er viden fra skolen de husker og der er eksempler, hvor de nye betjente forholder sig aktivt til den kultur de er på vej til at blive en del af. Dette tyder på at forskere, der mener at have identificeret tegn på at politikulturen er på vej til at ændre sig også kan have ret (Kiely & Peek 2002:181; Chan 2001:129).

Netop Chan diskuterer dog, det hun kalder for ”minefeltet”, hvor de nye betjente skal navigere deres indtræden i organisationen, som i hendes studie også blev besværliggjort af en reform, hvor den dominerende kapital på feltet endnu ikke var fastlagt (Chan 2001: 129-130). På samme måde kan

man sige, at en ændring af politiuddannelsen har påvirket, i hvilket omfang forskellig kapital vurderes gyldig i det danske politi. En respondent beskriver det besværlige i selv at have et ønske om at benytte en mere praktisk-intellektuel tilgang, med dialog, men samtidig føle et pres fra de ældre kolleger om ikke at være for tilbageholden, på følgende måde:

”Det er sgu et minefelt, det er det engang i mellem. Det er sgu svært, det synes jeg (Klaus:9)”

Samtidig med de ønsker at benytte de nye metoder skal de fortsat kæmpe med det politikulturen længe er blevet beskyldt for, at være meget ekskluderende for dem, der ikke passer ind. Ikke overraskende er deres primære bekymring dog de kolleger de står overfor og ikke en organisation, der er mere diffus:

”(...) så er man jo nervøs for at møde kollegerne og om man nu passer ind (Louise:10)”

Igen bliver Granér og Kronkvists perspektiv på indretningen af politiet afgørende, for de har netop friheden til at benytte de metoder deres nærmeste kolleger ønsker, frem for de metoder den formelle organisation måtte ønske.

Kapitel 5 – Konklusion

Når de nye betjente skal italesætte deres syn på at befinde sig mellem ledelsens ønske om et mere praktisk-intellektuelt politi og den etablerede politikultur, der i højere grad er mekanisk-intuitiv, så er der en klar opfattelse af at, der eksisterer et Modsætningsforhold mellem skole og virkelighed. Dette står på mange måder også som et billede på det praktisk-intellektuelle over for det mekanisk-intuitive. På dette område virker den generelle holdning til at være at det er svært at have en praktisk-intellektuel tilgang til jobbet når man er på gaden. Der er en større tilslutning til at man lader ”den sunde fornuft råde”, hvilket er det samme som en mekanisk-intuitiv tilgang. Når det kommer til dialog virker de nye til at have en mere praktisk-intellektuel tilgang, hvor de benytter sig af dialog fordi de har lært, på skolen, at det virker. Dette står som en modsætning til de ældre betjente, der i højere grad handler ud fra hvad de vil finde sig i eller hvad deres tålmodighed rækker til, en mere mekanisk-intuitiv tilgang. At de nye betjente gives et indblik i ”nogle samfundsmæssige ting” ser på den måde ud til at hænge ved i et vist omfang, hvilket kan siges at være første skridt hen imod at være mere praktisk-intellektuelle i tilgangen til jobbet, at de kender til teori, der er med til at nuancere deres syn på faget. Det er dog ikke nok at de har en teoretisk viden og ved, hvordan de burde bruge den, for der virker til at være nogle koder, der modvirker brugen af disse. Det samme gør det syn de nye betjente virker til at have på de rammer de arbejder under. De nye betjente oplever således at ældre kolleger vil se skævt til dem, hvis de i for høj grad følger de metoder og at de på den måde vil falde uden for de koder, der er inden for politiet. På samme måde føler flere at rammerne for politiarbejdet gør det svært at gøre som på skolen, blandt andet ved visitationer på åben gade, hvor Hr. og Fru. Danmark får lov at slippe, fordi det vil virke forkert i de rammer det offentlige rum udgør.

Den gamle uddannelse sættes op som en modsætning til det nye og som en uddannelse de fleste nye betjente ønsker de kunne have valgt. Det virker til at være den der i højere grad stemmer overens med det billede de nye har af hvad de skal kunne som betjente og stemmer overens med deres syn på politiets dominerende ideologi. Samtidig føler de sig på forhånd en smule mere uden for fællesskabet fordi de ikke har samme uddannelse som deres ældre kolleger, hvilket virker til at gøre dem nervøse for ikke at passe ind. Meget af den kritik de har af uddannelsen virker generelt til at være tegn på en angst, der forbinder sig til et klart billede af politiet og et klart billede af hvad de skal kunne. Dette billede stemmer overens med det billede på politiet, der tegnes i medier og politiets egne værgematerialer. Den tilgang de lærer på skolen finder de dog ikke i overensstemmelse med dette

billede og derfor ikke konkret nok i forhold til deres forestilling om jobbet. Det virker til at de nye betjente er en gruppe med et mere eller mindre kritisk syn på en teoretisk tilgang til politifaget og som en gruppe, der i høj grad er orienterede mod en mekanisk-intuitiv tilgang til tingene. Baseret på deres holdninger og fokus passer de ind i den teoretiske tradition, der mener at det er en særlig type, der værges til politiet, hvilket er med til at skabe den særlige politikultur. Baseret på dette studie kan det i hvert fald siges at de nye betjentes indstilling til jobbet er meget klar. Det de primært ønsker er at passe ind i den eksisterende kultur og blive en del af det eksisterende fællesskab. Der er ingen ønsker om at ændre på noget.

Jeg har dog også set at de nye betjente rent faktisk har evnerne og redskaberne til at være refleksive om deres egen praksis og politikulturen. Muligheden for at de kunne være praktisk-intellektuelle i deres tilgang til faget er altså tilstede, men de vælger ikke at være det, eller også føler de et pres fra de ældre kolleger, der gør at frygten for ikke at passe ind er det, der vejer tungest i sidste ende. I en eksisterende kultur, hvor det gælder om at kunne handle og kunne tingene udenad er det således den mekanisk-intuitive tilgang, der vurderes som værende mest attraktiv.

Der er i sidste ende nogle koder i politiet, hvor en praktisk-intellektuel tilgang ikke passer ind som det ser ud nu. Samtidig har den ændrede uddannelse medvirket til at skabe en usikkerhed hos de nye betjente, der gør at de muligvis, i højere grad end tidligere, efterstræber de ældre kollegers viden, fordi de ikke føler at den viden de allerede har, fra skolen, passer ind i det felt de arbejder i. Det praktisk-intellektuelle må således opgives til fordel for en mekanisk-intuitiv tilgang. Dette skyldes en blanding af pres fra ældre kolleger, en følelse af at teorier ikke passer ind i virkeligheden og et billede af politiet, der har eksisteret forud for optagelsen, hvor det mekanisk-intuitive ses som den rigtige tilgang.

Litteratur

Berg-Sørensen, Anders (2012): "Hermeneutik og fænomenologi" i Michael Hviid Jacobsen, Kasper Lippert-Rasmussen & Peter Nedergaard (2012): *Videnskabsteori i statskundskab, sociologi og forvaltning*. 2. udgave. København: Hans Reitzels forlag.

Bryman, Alan (2014): *Social research methods*. 4. Udgave. Oxford University Press.

Chan, Janet (2001): *Negotiating the Field – New Observations on the making of Police Officers*. The Australian and New Zealand Journal of Criminology, Vol. 32, No. 2.

Collin, Finn (2012): "Socialkonstruktivisme" i Michael Hviid Jacobsen, Kasper Lippert-Rasmussen & Peter Nedergaard (2012): *Videnskabsteori i statskundskab, sociologi og forvaltning*. 2. udgave. København: Hans Reitzels forlag.

Danmarks Evalueringsinstitut (2013): *Uddannelse til professionsbachelor i politivirksomhed. Akkreditering af ny uddannelse. Ansøgt i april 2010 og genansøgt i januar 2013*. Set d. 10.04.2015 på <http://www.eva.dk/videregaende-uddannelse/akkreditering/akkreditering-af-politiets-uddannelser/vurderede-uddannelser-og-udbud>

De Vaus, David (2009): *Research in social research*. London: SAGE publications.

Fairclough, Norman (2003): *Analysing Discourse*. London, Routledge.

Finstad, Liv (2000): *Politiblikket*. Oslo: Pax Forlas A/S.

Flyvbjerg, Bent (2006): *Five Misunderstandings About Case-Study Research*. Qualitative Inquiry, Vol.12, No.2. London: SAGE Publications.

Flyvbjerg, Bent (2010): "Fem misforståelser om casestudiet" i Svend Brinkmann and Lene Tanggaard, eds. (2010): *Kvalitative metoder*. København: Hans Reitzels Forlag.

Freeport Film (2015): *Politiskolen på TV2 – trailer*.

Granér, Rolf (2014): "Selvstendige sheriffer eller lojale byråkrater" i Paul Larsson, Helene Oppen Ingebrigtsen Gundhus og Rolf Granér (2014): *Införing i politivitenskap*. Oslo, Cappelen Damm Akademisk

Granér, Rolf & Ola Kronkvist (2014): "Kontroll av og i politiorganisasjonen" i Paul Larsson, Helene Oppen Ingebrigtsen Gundhus og Rolf Granér (2014): *Införing i politivitenskap*. Oslo, Cappelen Damm Akademisk

Justitsministeriet (2015a): *Lov om politiets virksomhed*.

Justitsministeriet (2015b): *REU Alm.del endeligt svar på spørgsmål 471*.

Jørgensen, Anja (2008): "Hermeneutik, fænomenologi og interaktion – tre sider af samme sag" i

Michael Hviid Jacobsen & Keith Pringle (2008): *At forstå det sociale – Sociologi og socialt arbejde*. Akademisk Forlag.

Karp, Staffan & Henric Stenmark (2011): *Learning to be a police officer. Tradition and change in training and professional lives of police officers*. *Police Practice and Research: An International Journal*. Vol. 12 No. 1.

Kiely, J.A. & G.S. Peek (2002): *The Culture of the British Police: Views of Police Officers*. *The Service Industries Journal*. Vol. 22 No. 1.

Kejser, Tania (2013): *Nu som professions-bachelor - men mere praktisk end nogensinde*. *Dansk Politi* 2013 Vol. 5.

Kelling, George L; Tony Pate, Duane Dieckman & Charles E. Brown (1974): *The Kansas City Preventive Patrol Experiment – A Summary Report*. Police Foundation.

Kvale, Steinar & Svend Brinkmann (2009): *Interview – introduktion til et håndværk*. 2.udgave, 2.oplag. København: Hans Reitzels forlag.

Loftus, Bethan (2010): *Police occupational culture: Classic themes, altered times*. *Policing and Society: An International Journal of Research and Policy*. Vol.20 No.1.

Mills, C. Wright (1959): *The sociological imagination*. New York: Oxford University Press.

Nielsen, Merete (1999): *Politiets fornemmelse for 'røvhuller'*. Information d. 01.10.1999

Politi (2015): *Etik I politiet*.

Politi & Anklagemyndigheden (2011): *Politiets og Anklagemyndighedens strategi 2011-2015*.

Politiskolen (2015): *Studieordning for uddannelsen som Professionsbachelor i Politivirksomhed – Gældende fra 12. januar 2015*.

Politiskolen (2015b): *Bliv politibetjent*. Set d. 14.04.2015 på <http://politiskolen.dk/dokumenter/politiskolen-brochure.pdf>

- Reiner, Robert (2000): "Mystifying the Police: the Media Presentation of Policing". In Robert Reiner (2000): *The Politics of Police*. 3. udgave. Oxford University Press.
- Rendtorff, Jacob Dahl (2009): "Fænomenologien og dens betydning" i Lars Fuglsang & Poul Bitsch Olsen (2009): *Videnskabsteori i samfundsvidenskaberne*. Roskilde Universitetsforlag.
- Schütz, Alfred (2005): *Hverdagslivets sociologi*. Hans Reitzels Forlag.
- Skolnick, Jerome H. (1966): *Justice without trial: law enforcement in democratic society*. New York: Wiley.
- UCN (2015): *Sygeplejerske – Mennesker, mod og medfølelse*.
- van Maanen, John (1978): "Kinsmen in repose: occupational perspectives of patrolmen". In: P.K. Manning and John van Maanen, eds. (1978): *Policing: a view from the street*. California, Goodyear.
- Visionsudvalget (2005): *Fremtidens Politi*.
- Waddington, P.A.J. (1999): *Police (canteen) Sub-culture: an appreciation*. British Journal of Criminology. Vol. 39 No. 2.
- Winnæss, Pål & Håvard Helland (2014): *Politistudentene: Hvem er de og hvorfor vil de bli politi?*. Nordisk Politiforskning. Vol. 1 No. 2.
- Yin, R. K. (2009): *Case Study Research: Design and Methods*. 4th edition. Los Angeles: SAGE.